

Кіровоградська область
Видання № 10 (3985)
Вс. 36

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня
1939 року.

№ 10 (3985).

СУБОТА

5

БЕРЕЗНЯ 1988 р.

Ціна 8 коп.

Перші подихи весни. Перші струмки на весняних вулицях (ще вчора, здається, тут падав сніг). Перше весняне свято — лагідне, як перші проліски... Біжать вулицею заклопотані хлопці. А що у вас в руках, розбишаки? О, та це живі гвоздики! Оцей букетик — для мамі, а той — для бабусі. А для сестрички... сестричок у хлопців поки немає. Воно і ясно: якби були, то хіба б не допомогли татові поратися на кухні?

Ні, що там не кажіть, а для справжніх чоловіків весна починається саме Восьмого березня. Чи точніше — після Восьмого. Бо саме свято треба ще пережити — то неабиякий іспит на витривалість, кмітливість, веселість... І, звичайно ж, — на оптимізм! Тільки справжній оптиміст може бути певним, що зуміє, як у пісні співається, «шити і в'язати, ще й дитину колихати» без попередньої підготовки. Одним з видів такої підготовки для справжніх чоловіків вважається передсвяткове прання...

З наступаючим жіночим святом вас, дорогі друзі! До речі, йому присвячено сьогодні більшість матеріалів номера.

КМК на фермі.
Чим можна похвалитися?

3

стор.

ЩО ДАЄ РОДИННЕ ВИХОВАННЯ?
«СІМЕЙНА ШКОЛА ЖИТТЯ»

4

стор.

Клуб для дівчат, які хочуть бути загартованими ще й фізично

стагiон клубу
«АТЛЕТ»

9

стор.

ІНФОРМАЦІЯ

В ОБКОМІ ЛКСМУ

На черговому засіданні бюро обкому комсомолу розглянуто питання «Про підсумки перевірки ЦК ЛКСМ України стану справ з обліком членів ВЛКСМ та індивідуальної роботи з комсомольцями в обласній комсомольській організації». Було відзначено, що в умовах гласності і демократії зростає роль первинних комсомольських організацій. Особливо у питаннях зміцнення внутрішньої дисципліни. Великого значення комітети комсомолу надають індивідуальній роботі з членами ВЛКСМ, залученню до цього виборного комсомольського активу. В області вироблено певну систему по зміцненню внутрішньої дисципліни. Зростає відповідальність комсомольських організацій за стан обліку членів ВЛКСМ. Однак, як показали перевірки, ряд комсомольських організацій допускають серйозні недоліки в цій роботі, не дотримуються вимог Статуту ВЛКСМ, стають на шлях окультизму, перекошування звітів. Окремі міськими і райкоми комсомолу знизили вимогливість до роботи первинних організацій. Бюро обкому комсомолу дало сувору оцінку подібним фактам.

За серйозні недоліки в обліку членів ВЛКСМ, факти приписок і окультизму в питаннях прийому в члени ВЛКСМ, особисту невідповідність до комсомольських кадрів бюро обкому комсомолу прийняло рішення

про недоцільність перебування М. Давидова на посаді першого секретаря Знаменського міського комсомолу. За серйозні недоліки в обліку членів ВЛКСМ, безконтрольність за діяльністю сектору обліку першому секретарю Олександрійського міського ЛКСМУ А. Юнаку оголошено догану із занесенням до облікової картки члена ВЛКСМ. Враховуючи те, що В. Малишок недавно працює на посаді першого секретаря Кіровоградського райкому комсомолу м. Кіровограда, обмежитись обговоренням питання його персональної відповідальності на бюро.

За недоліки в обліку членів ВЛКСМ, похвальний підхід до складання звіту про чисельний склад комсомольців, допущений формалізм у проведенні річної звірки, невжиття потрібних заходів до виправлення недоліків першому секретарю Бобринецького райкому ЛКСМУ М. Паладію оголошено сувору догану, завідувачу відділом комсомольських організацій Ленінського райкому комсомолу м. Кіровограда І. Солових догану із занесенням до облікової картки члена ВЛКСМ.

Взято до уваги також рішення бюро Знаменського міського, Новоархангельського, Кіровоградського, Кіровоградського м. Кіровограда райкомів комсомолу про накладення стягнень на окремих комсомольських працівників за допущені недоліки.

Бюро обкому ЛКСМУ відзначило недостатню роботу відділу комсомольських організацій (О. Гордний), сектора обліку і статистики (Л. Го-

рошко) обкому комсомолу по зміцненню внутрішньої дисципліни, а також відділу учнівської молоді і піонерів (О. Іванов) обкому по підготовці учнів до вступу в ряди ВЛКСМ, дотриманню вимог Статуту ВЛКСМ при знятті і постановці на облік. Бюро обкому комсомолу оголосило догану інструкторам відділу комсомольських організацій обкому Ю. Савустяненку і П. Хомутенку за недостатній контроль і низьку вимогливість до комсомольських працівників.

Зобов'язано міськими і райкоми комсомолу до 1 квітня ц. р. на бюро глибоко проаналізувати стан індивідуальної роботи з молоддю, розробити заходи по ліквідації недоліків, які були виявлені в ході перевірки. Обкому комсомолу і зокрема другому секретареві В. Іванову рекомендовано посилити вимогливість до міських і райкомів комсомолу за стан внутрішньої дисципліни, неухильне дотримання всіх вимог Статуту ВЛКСМ по прийому в комсомол, Інструкції ЦК ВЛКСМ «Про облік членів ВЛКСМ і порядок видачі комсомольських документів», давати сувору, принципову оцінку кожному факту недисциплінованості, приписок, окультизму.

Бюро обкому ЛКСМ України розглянуло питання «Про результати роботи БММТ «Супутник» обкому комсомолу, комітетів комсомолу області в розвитку молодіжного туризму і завдання по його удосконаленню на нинішній період і до кінця п'ятиріччя, а також ряд інших питань».

— У СЕ, чим нині живе робітник чи колгоспник, інженер чи учень, вчитель чи лікар, однаковою мірою хвилює правоохоронець. І ми не повинні миритися з тим, що п'яниці, дармоїди, бешкетники, роз-

Пасивність. Від чого вона? Саме про це говорили на комсомольських зборах молоді працівники Новоукраїнського РВВС. І відповідь знайшли. Від байдужості до

помога дитячому будинку в обласному центрі, допомога одному з відстаючих господарств району під час відпусток, створення на бе-

НЕ ТІЛЬКИ ПРАВООХОРОНЦІ

крадачі все ще є чорною плямою на здобутках радянських людей.

Це — слова секретаря комсомольської організації Новоукраїнського районного відділу міліції Андрія Мезакова. Молодий комуніст не приховує, що «чорні плями» існують і через недостатню роботу правоохоронців. А саме прорахунки в діях районного оперативного загону дружинників, який недостатньо працює з неповнолітніми правопорушниками, пасивність деяких спів-

чогось більшого, ніж оперативна робота. Міліціонер залишається правоохоронцем навіть у свій вільний час...

Пригадали комсомольці минулорічні справи — зменшення кількості правопорушень на території району, допомогу колгоспам імені Ватутіна та імені Кутузова в збиранні врожаю технічних культур, вахту в районі Чорнобильської АЕС, обладнання спортивного містечка. Але радіус дій спільчан-правоохоронців повинен бути ще ширшим. Приміром: матеріальна до-

зі СПТУ-40 автомобіля клубу для «важких» підлітків, проведення спортивних змагань серед молоді. А ще — створення власного комсомольсько-молодіжного екіпажу на період жнив. Нехай допомагається з колгоспниками!

Попереду — найважливіше: слово перетворити в діло.

В. КАРПЕНКО,
інструктор політвідділу Кіровоградського УВС обласного комсомолу.

м. Новоукраїнка.

ДО ПОБАЧЕННЯ, ЗИМОНЬКО!

Останнього недільного дня зими на базарній площі м. Бобринця відбулося урочисте свято прощання з зимою. Площу заповнили жителі міста й району. Малюнки й дорослі з великою цікавістю стежили за подіями на сцені під відкритим небом. Кого тут тільки не було: скоморохи і Зима, Дід Мороз і Снігуронька... І, звичайно, красуня Весна. Хоч того дня свято припало на снігом, але всі знали — Весна на порозі.

У святі брали участь художні колективи міста, дітячі самодіяльні, духовий оркестр.

До побачення, Зимонько!

м. Бобринець.

С. ШЕСТАКОВ.

ПОДІЯ

Учора почав, а сьогодні продовжує свою роботу міжобласний семінар фотожурналістів, керівників фотогуртків та аматорів, організований бюро обласної організації Спілки журналістів УРСР. Тема семінару «Фотографія в пресі: досягнення, проблеми, завдання».

КІРОВОГРАДСЬКІ «СТЕРЕО»

Наш колектив освоїв випуск нових товарів — стереотелефонів ТДС-18. За два місяці нинішнього року їх відправлено у торгову мережу понад 500 штук.

Стереотелефони користуються підвищеним

попитом у покупців завдяки надійності в експлуатації, привабливому зовнішньому вигляду, відносно недорогій ціні — 22 карбованці. До кінця року на прилавки спеціалізованих магазинів, де реалізую-

ться товари народного споживання місцевого виробництва, надійде близько 5000 стереотелефонів.

Н. ЧУДНОВСЬКА,
начальник планового бюро Кіровоградського заводу радіовиробів.

ВАС ЧЕКАЮТЬ МУЗЕЇ...

Якщо ти молодий душою, якщо ти розділяєш думку Пржевальського «А ще життя прекрасне тим, що можна подорожувати», якщо ти любиш природу, трошки підпалену близькістю півночі, тобі, шановний друже, БММТ «Супутник» пропонує з 1 по 11 квітня півтунелю за маршрутом Москва — Горький — Ярославль — Ленінград.

У різні пори року можна приємно відпочити, здійснивши подорожі за маршрутом Калінінград — Клайпеда. Живописні береги Балтійського моря, розлогі п'єси, неповторний і своєрідний аромат хвойних лісів, лагідний шурхіт біло-

корих берез можна побачити і відчути, здійснивши поїздку в ці місця з 15 по 19 березня.

Зустрічі з ровесниками, мітинги солідарності, вечори відпочинку, карнавали, дискотеки і різноманітні конкурси зроблять відпочинок всіх бажаних приємним, якщо його проводити в міжнародних молодіжних центрах:

1. «Березова роща» (Іваново) — 21.03—3.04; 5.04—18.04.
2. «Гянджлик» (Баку) — 29.03—15.04.
3. «Перлина» (поблизу Москви) — 11.04—28.04.
4. «Ростов Великий» (Ростов) — 28.04—11.05.

БММТ «Супутник».

ДЕСЯТЬ РОКІВ КМК

1 березня 1978 року члени комсомольсько-молодіжного колективу магазину № 45 «Будинок одягу» Кіровоградського міського об'єднання «Промтовари» першими в країні вирішили захарувати до свого колективу космонавта № 1 Юрія Гагаріна.

Відтоді минуло вже десять років... КМК «Будинку одягу» за цей час перерахував до Радянського фонду миру 13 тисяч 500 карбованців. Та

найголовніше, що у колективу знайшлося чимало послідовників, які працювали за славних героїв-земляків, героїв-молодогвардійців. За тих, хто віддав своє життя, аби нинішнє покоління радянської молоді мало право на мирну працю.

Поздоровити комсомольців колективу із святом прийшли секретар Кіровоградського райкому Компартії України Л. М. Пилипенко, голо-

ва Кіровоградського обласного комітету захисту миру В. І. Горбенко, перший секретар Кіровоградського МК ЛКСМУ М. Цигульський.

Комсомольсько-молодіжному колективі магазину «Будинку одягу» було вручено пам'ятну медаль і грамоту Республіканського комітету захисту миру.

Наш кор.

5 березня 1988 року

РОЗГІН

Тихенько рипнули двері корівника, і в невеликому просвіті з'явилась голова Юрка Баланюка. Він обвів поглядом приміщення, побачив Надю Животовську. Та поволі обходила свою тупу корів, передивляючись, чи була, за ніч не повіда'язувалися. Щось тихенько наспівувала.

доїння розпочинати ще ранувато. Дай, думаю, зайду, подивлюся: що ти в таку ранину робиш? Надя засміялася:

— Не спалося, от і прийшла. Ти ж, певно, вирішив у цім році вже точно виконати соціалістичні зобов'язання, я й не дивуюся, що приходиш раніше від усіх...

Юрко не знав що й казати. Бач, такі шпигнула: «вирішив». Рік, як

займатися після роботи!

— Як чим! — перепитав хлопець. — Натомішся на фермі, потім поки попорасш господарство...

— Я так і думала. Скоро ж наше свято, 8 Березня. Побачимо, як ви, чоловіки, привітаєте нас...

Юрко не знав, що й відповісти. Перекинувшись для гідності ще кількома фразами, з пригніченим настроєм попрямував до свого

завжди чимось невдоволені в молодших. Я ж вас усіх люблю. — І вже серйозніше, — тільки ж не зазнавайтеся та не ледачкуйте!..

Ледачкувати нам, звичайно, ніколи. Часу не вистає. Скажімо, нині впроваджуємо двозмінний режим роботи. Скільки про це не говорилось, результату нема. Ми розуміємо труднощі господарства, причини, що гальмують впровадження двозмінки, але... Дуже вже зачекалися її.

РАНІШЕ Й ВЕЧОРИ БУЛИ...

— Чули, дівчата, завтра перед одинадцятьою годиною всі члени КМК збираються в червоному кутку, — повідомила новину, порівнюючись із гуртом подруг, які йшли додому після роботи, Таня Татчук.

— Кажуть, нас у газету фотографуватимуть, а ще з райкому комсомолу хтось приїде, — це вже Катя Грабчак.

— Тобі тільки й на умі — фотографуватися, — весело мовила котрась із гурту.

...У червоному кутку на МТФ № 1 не вгавали дівчата. Про що тільки не говорили! Почали з побутових кімнат. Звичайно, образливо, що одна з них не обладнана, холодно, а де ж відпочивати?

— Секретар комітету комсомолу ходить вкрай рідко. Не цікавиться умовами праці, нашим життям. Раніше ж і вечори проводили...

Справді, раніше в нас було більше вечорів. Це згуртовувало. Я, наприклад, пригадую, як святкували попередні дні 8-го Березня. Самі пекли торт, готувалися. Скільки радості було!

Тепер, як пообіцяв секретар парткому, буде в нас «вогники». Із концертом виступатимуть учні нашої Грушківської десятирічки. Мені, наприклад, і соромно, і боляче було чути слова В. І. Щура про те, що ми, доярки, не в змозі для себе самі щось зробити, що завжди винуваті молоді. Можливо, бракує в чомусь досвіду. Навіть в організації дозвілля. Проте, можна ж нам допомогти в цьому!

— Була на фермі телевізор, а ви ж його розібрали по частинах... — говорив В. І. Щур.

Сміх та й годі! Ще, крім телевізора, згадали й про радіо. Насе нам, дівчатам, бракувало до того телевізора! Шкода, повного порозуміння між нами, доярками, і Володимиром Івановичем немає.

Хоча...

Згадуємо ті дні, коли наша Катерина Грабчак виступала в минулім році на сцені разом з іншими учасниками колгоспного драматичного гуртка. То така дівчина, що й на роботі, і між людьми помітна. Оце дізналися, що перестала Катя ходити на репетиції, то й засмутилися: яка ж вистава без Катерини?

— Дівчата, ми б і на екскурсію поїхали разом, еге ж?.. — озвалася Таня Чабанюк.

— Наїздишся, — чулося. — Скільки не просимо, щоб виділили ав-

Ресна НАДІЇ НАШОЇ

— Чого стоїш на порозі, заходь, — покликала.

Юрко недовірко по-сміхнувся: знав групкомсорга КМК першої молочнотварної ферми добре, не раз відчував на собі її круту вдачу. Отак запросить, а там, зивись, ще й доведеться виправдовуватися, чого відволікаєш.

— Та заходь швидше, не роби протягів, — ще раз озвалася Надія.

— Оце йшов на роботу та побачив тебе. А

дояркам він на фермі. Підмінив тут свою дружину, яка пішла в декретну відпустку. Вона на доювала значно більше від нього. Та й рік минулий був не з легких: пізній розгін, стара проблема з кормами. Хоча, звичайно, ті ж біди позначилися он і на роботі Надії Животовської. Однак, все ж на доїла понад 4 тисячі кілограмів від корови...

— Слухай, — несподівано порушила мовчанку доярка, — а чим думаєш

приміщення. Після ранкового доїння підійшов до Петра Кондатенка.

— Ти в нас хоч і маленький ростом, — почав з жарту, — а людина велика — бригадир.

Петро розгубився: до чого це він хилить?

А той продовжував: — Вечір хочуть дівчата провести на свято...

— Чого мовчиш? — підганяв бригадира з відповіддю Юрко. — Давай щось думати.

— А як не виїде? Потім сорому не обберешся...

Надумали хлопці все-таки з дівчатами порадитися. Та спершу запросили секретаря комітету комсомолу Павла Жилку. Раніше ж «вогники», вечори відпочинку проводилися з участю молоді колгоспу імені Шевченка часто. Чом би не відновити добру традицію?

Дівчат це хвилювало не менше. Особливо після кількох випадків, про які вони говорять так: найшла коса на камінь. І справді: під кінець минулого року керівництво колгоспу обіцяло організувати дояркам вечір, присвячений передовикам соціалістичного змагання. Однак передовиків виявилось надто мало: лише троє доярок справилися із своїми зобов'язаннями. Ніякого «вогнику», звичайно, не було.

Іваринників це обурило. Особливо молодих. Як так? Працюємо, працюємо, зрештою, основний пункт зобов'язань КМК все-таки виконав, а вечора — нема...

Не вірилося, що ми можемо організувати вечір, і секретарю парткому колгоспу Володимирі Івановичу Щуру. Що запрацювали з початку року добре — це бачать всі. Ще б не бачити! План ферма, де більша частина трудівників ми, члени КМК, виконала за два місяці майже на сто тридцять процентів. З таким виробничим розгоном, без сумнівів, на доїмо молока значно більше запланованих 3422 кілограми.

Якось запитали ми свого завідуючого фермою Всеволода Йосиповича Саліцького, як йому з нами працюється. Не знаю, хто ризикнув запитати про це саме в ту хвилину, коли наш завідувач «давав прочуханки» декільком дояркам. Він зразу якось притих. Подивився вже лагідніше і... почав хвалити нас.

— Ви ж, Йосиповичу, частенько бурчите, а тут... — здивувалися ми.

— Е, дорогі мої, — зовсім змінив тон наш завідувачий, — старші

тобус, навіть гроші вже було частково свої зібрані, так тільки й знаємо: то мотор «стукав», то ще щось.

— Атож, — підхопила Катя, — як голів колгоспу з району везти в Кіровоград, так не «стукотить», а нас повезти! Хоча б на морозиво.

— Чекай, повезуть! Коли в ці не так зайняті дні не поїхали, то у весняні й літні і не думай, — додала Надя Чалапчій. — От і весь відпочинок. З вечорами те ж саме.

...Жіноче свято ми відсвяткуємо. І дарма, що, може, де що в нас не вдасться, що в основному воно буде схоже на невеликий концерт школярів, які прийдуть до нас виступати. Однак, дещо придумають, можливо, і наші хлопці. Вміли ж у попередні роки дозвілля організувати. Правда, змінився в нас секретар комітету комсомолу. Але те, що Павло зібрав разом з Володимиром Івановичем Щуром та заступником завідуючого відділу комсомольських організацій Ульяновського райкому комсомолу Володимиром Халаякою членів КМК і вислухав усі побажання, додає віри: спільно ми, може, й

не тільки 8 Березня святкуватимемо!

Тим більше, що нас, членів комсомольської молодіжної, аж — 29!

...Коли дівчата залишили червоний кутку і взялися за роботу, Ольга Крива виглянула в щілину дверей. Між приміщеннями нашої ферми стояли Павло Жилка з Володимиром Халаякою і про щось жваво перемовлялися.

Оля того ж вечора поцікавилася: що ж то таки вимагував руками їхній Павло?

А наступного дня дівчата гомоніли: між приміщеннями ферми планує Павло вже по теплу обладнати волейбольний майданчик.

* * *

То був один з останніх прохолодних днів. Зима, неначе згадавши про свої обов'язки, сипала снігом на обличчя дівчат, котрі гуртом виїхали з подвір'я ферми. До Міжнародного жіночого свята залишилися лічені дні. Розходилися по домішках. Поки що — в різні боки.

Наталя КРАВЕЦЬ, член КМК молочнотварної ферми № 1 колгоспу імені Шевченка.

Ульяновський район.

Коли стаємо батьками?

«Немає складнішої мудрості, ніж батьківська і материнська мудрість вихователя людини». В. О. Сухомлинський.

Ось і ми вже п'ятнадцятий рік — з дня народження першої дитини — осягаємо з чоловіком що мудрість... Бо ж батьками стають не в ту хвилину, коли нам повідомляють у пологовому будинку довгождану новину: «У вас — син!», або «З донечкою будьте одрові!», а протягом усього життя.

На перших порах запитуємо і вчимося у матерів (якщо вони поруч), чи у старших, досвідчених людей: як сповивати, як купати, як годувати... І видається напочатку та наука нездоланною, незбагненною: лікар — одне, кума — друге, бабуся — третє... Проте, як же довго ще до того часу, коли кожен відчує на собі відоме прислів'я «Малі діти — малі клопотні»!

Потроху вибираємо і відбираємо найцінніше з почутого, побаченого, до чого й самі додумуємося. А потім поступово прислуховуємося і придивляємося до радіо-і телепередач «Для вас, батьки!», «Батьківська субота», «12-й поверх», зазираємо в журнали «Дошкільне виховання» та «Сім'я і школа» — з міру по нитці... Справді, чужі діти швидко ростуть: опісля недовго один знайомий, А. Цима, повернувшись, прочитавши книгу (Л. Перину «Я виховую дитину» — переклад з французької), подарував мені колегам в день народження сина. А вже й донька його школу закінчує...

З багатьма знайомими ділилась враженнями від книги «Як виховували дітей в сім'ї Ульянових». Один молодий батько просив «хоч на вихідні, хоч на кілька днів» бібліотечну книгу відомого американського вченого Бенджаміна Спока «Дитина і догляд за нею». Незважаючи на кілька видань, попит на неї росте з покоління в покоління: через кілька днів цю ж книгу просив уже молодий дідуся — для своїх дітей і внучків.

А мій найперший порадник у справі виховання — моя мама, Валентина Григорівна Мельник, про яку навіть гріх сказати, що вона «колись» вчителька, бо хоч після 33-х років роботи у сільській школі вона вже десять років на пенсії, для нас, дітей і онуків, вчительство її — вічне. Часом й не одразу згоджується з її порадами, а час минає — бачу, що даремно не скористалась її вчительським і життєвим досвідом.

З дитинства перечитувала ще в маминій бібліотеці книжку Януша Корчака «Як любити дітей», — тепер уже раджу зазирати в цю доньку: до материнства теж треба готуватися як до складного і важливого — чи не найголовнішого для жінки — уроку.

Відчуваю читанський простіт: чому, мовля, обов'язково виховувати за американською, за французькою, за чеською книгою? А свої зразки?

Так ось, найчастіше гортаю «Батьківську педагогіку» В. О. Сухомлинського. Читаю її з усіх боків: з початку, з кінця, і з середини

ни — і є що вбирати, наслідувати, пробувати освоїти на практиці.

Вік короткий, справ багато, а скоро вже й «з ярмарку», як кажуть. Отож, все частіше спадає на думку народний «екзамен»: якщо зробив хоч три справи — посадив дерево, збудував дім, виростив дитину

і виходить по Сухомлинському: чим раніше людина залишить корінь в рідній землі, тим вона міцніша приростає до неї душою. «А справжнім громадянином стане лише той, у кого в зрілі роки прискорено заб'ється серце, коли він пригадає, які неповторні радощі давала у дитинстві

тя обов'язку і відповідальності за доручену справу.

А втіха від зробленого? В спеку розсаду полив — підняла капуста «вуха». Перед грозою встиг сіно в садку згромадити — не погине сіно, дякуватиме морівка взимку пахучим молоком. А вже як великого гриба малю з лісу несеш — мало не біля кожного дво-

реглянути за ці 7 років (донька зараз вчиться у восьмому класі, син — у другому) «щоденники», щоденного дня (окрім тих, коли діти хворіли) не виявилось би без завдань, без роботи. Я й сама з дитинства планую свій день вдома і на роботі — цілеспрямованість допомагає час цінувати, сили розподіляти.

сі брала участь, танцювальні відвідувала. Не вийшло. В цирковій студії була. Фотосправу з часом захопила. Серед натуралістів теж себе викала...

Я ж усе життя більше любила, курси закінчила й порадила — ось кілька місяців очолюється крою і шиття, жди знадобиться. А може це захоплення професією стане, бо частіше Таня в довідниках видивляється технікум інститут легкої промисловості. В кулінарії теж має певні успіхи. Хоч і великий майстер, а дочка вже сьогодні за матір. Втім хвалити не може своїх, хоч і рад було, що сусідні мої яка була недавно в гостях, сказали добрі слова наших дітей.

Нагород особливих роботу в нас нема, як у якого навіть за «п'ятірку». Навпаки, вчимо, щоб дитина працювала для інших, нагородою. Моральним стимулом стає нерідко жартливий наказ, який вивіщується часом на килимі в дякою за вчасність і якість праці, за ініціативу.

Виконання роботи домашньої сприймається дітьми як необхідність: якщо не ми, то хто? За здану тару, правда, часом гроші йдуть на сімейні «безпрограшні» лотереї на свята. Інколи

Сімейна

ШКОЛА ЖИТТЯ

ну — вважай, що прожив немарно. А в нас як же? Дім — держава дала. Двох дітей ще до пуття не довело, лиш перший іспит склали. Дерево посадили. Й не одне...

Пізнати радість праці

«...Про одну радість батьки і вчителі часто забувають — про радість праці».

В. Сухомлинський.

Коли їду щороку додому у відпустку, на поміч до

щаслива життєрадісна праця, — цей висновок також належить нашому славному землякові.

Єдине, що мені хотілось би передати синові й доньці у спадок, — радість праці. Саме праця здатна народити й усі інші радощі життя. Хочеться не тільки, щоб діти колись «вийшли в люди», а щоб амальку були людьми. Людьми ж нас робить праця.

«Роботящі» — це був найвищий моральний критерій, за яким, з дитинства знаю, оцінювали сім'ї односельчан. «У Степанів усі діти, як бджоли до роботи. В батьків пішли». Або: «При сонці в колгоспі, при місяці — на городі» — це про трудолюбиву родину Мар-

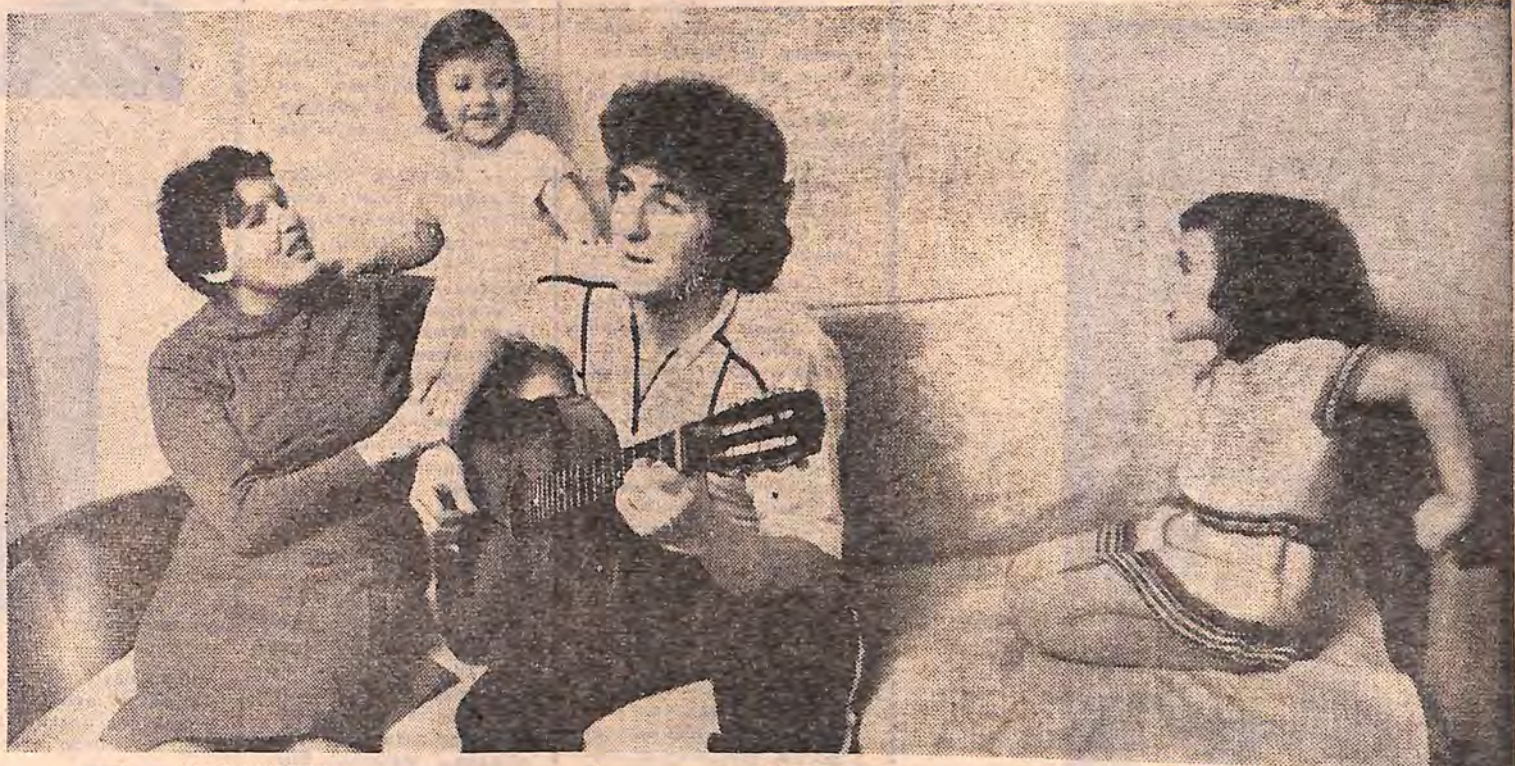
ру зупинитись, хочеться, аби радістю поділитись.

Тепер же сучасна мама дивується: півдня діти в лісі пробігали, а малина мало не вся — в роті, додому всього маленьку баночку принесли. І уроки, буває, за принципом «дівка заплете-на, а хата не метена» вчать, і квіти часом жовтіють на очах, й інша «міська» робота, як кажуть, їсти не просить. Щось попросиш зробити, накажеш навіть зранку, а ввечері: «забув», «не встигла»...

Почали ми з лінками, забудуватися, марнотратством часу і безділлям боротися систематично й планово. Лиш навчилася

Однак, скажете, нам, дорослим, набридає важка щоденна домашня робота, а що вже казати про дітей? Тому й жаліємо їх, бережемо... Чи не жалкуємо згодом? Молода дружина й борщу не ладна зварила, а чоловік перегорів і праці не може дати ради. (Недавно дочка з подругами брала участь у міському конкурсі «господарок» — побільше б їх у школах!).

Стараємося розподіляти домашню роботу рівномірно, зважаючи на вільний час, сили, вміння, нахили й інтереси. Батько, гірничий інженер, вирішує кардинальні питання: ремонтує квартиру, підбирає меблі,

Валерій ДОВГОШЕЯ працює електриком залізничного цеху Побузького нікелевого заводу в Голованівському районі. Служив в Афганістані, має орден Червоної Зірки. Наш кореспондент сфотографував його в годину дозвілля разом з дружиною Оленою і доньками Оксаною та Тетяною. Хоч і тіснять їх учотирьох в однокімнатній квартирі, зате весело: глава сім'ї грає на гітарі, співає, любить розгадувати кросворди.

Фото В. ГРИБА.

старих батьків чи на свята — уздовж дороги кілометрів на десять від села до села шумить мені молодий поліський ліс: сосни й берези. Років з 25 тому саджали його ми, школярі, а нині вже наші діти бігають у цей ліс по гриби-ягоди, милуються квітучими полянами, дзвінками струмочками, завмирають у траві серед білого дзвону конвалій, видивляються восени в синні лісові озерецька... А тоді, пам'ятаю, хоч і раділи ми, що лісництво доручило нам цю дорослу й важливу справу, а все ж з недовірою дивились на тендітні пагініці, обережно ставлячи кожен у лунку, пробиту в піщанику важким «мечем». Радість праці, по-моєму, ці з чим не зрівняєш почуття, бо його людина здатна відчувати змалку й до смерті. Щоразу, коли отой «мій» ліс зне мене додому квітлом і пахощами іванчаю, заново переживаю це щастя — радість праці. Ось

кіяна Ісаченка, одного з перших голів нашого колгоспу. Чи не тому, думаю, що його донька — головний технолог хлібопекарської справи, і в нас в районі, слава богу, нема такого неспасного хліба, як в Кіровограді!

На своїх дітей часом я мамі жаліюсь. Та й від колег часто чую: «Линкувати, ледачі ростуть діти, рідко що з охотою роблять, все мало не з-під палиці вибиваєш. А одружаться, то батькам додається клопотів — онуки...».

Набагато важче в місті вести сімейне трудове виховання, дати змогу дітям пізнати оту щемливу радість праці. В селі ж її ніби сам спосіб життя дарує й диктує: то кролика! по ліну наравати, то поросяті їсти замішати (досі мені сниться, як я колись забула про мамин наказ нагодувати домашню птицю). Так, у селі міцно прищеплюється з дитинства почут-

першокласниця Таня читати — з'явився в квартирі «щоденник праці», до якого вписувались справи. Про них донька мусила дбати щодня: підлогу підмести, посуд помити, підручники обгорнути, взуття поваксовати і т. д. Згодом і в сина таким чином почуття обов'язку й відповідальності за свою роботу в домі почали виховувати.

З кожним тримнем, місяцем, роком ускладнювались і збільшувались завдання. Оцінки за роботу спочатку ми ставили для стимулу, а потім просто хвалили чи журили. Стояв на «щоденнику праці» епіграф — кредо поета С. Чермарьова: «Краще трудно, ніж нудно». Змінювались форми щоденників: ставилась мета — чого навчитись, що зробити найближчим часом. Вправнішими, умілишими робились руки дітей. Вони стали усвідомлювати, що тільки праця — джерело достатку, краси, задоволення й гордості. Якби це-

запасается продуктами на зиму... Допомагає і в постійних клопотах — прибрати, випрати, зготувати їжу. І сина вчить. Разом шпаківню зроблять, ящик посиловий, годівничку для птахів, паперові поки що моделі літаків, пластліно-ву виставку тощо.

Згаду: у Сухомлинському є розповіді про Свято хліба. І про той перший хліб згаду, який син сам купив. Сидимо за обідом, а він нічого, крім хліба, не їсть. «Не заробив, — каже, — а хліб їм, бо він «самокуплений». Сподіваюсь: попередати радість і «самозаробленого» хліба.

З дочкою вже складніше — все частіше заходить мова про майбутню професію. Після книги М. Амосова «Думки і серце» довго точились розмови про медичину. А раніше про що тільки не перепробувала! В «артистичній» мітла — на три танцювальні гуртки і студії ходила, в кожному конкур-

старша збирає «зароблені» на якусь необхідну річ — але ні в якому разі не на розкіш. Не розумію тих батьків, що з дитсадку прикрашають дочок золотими сережками, а потім дивуються, чому дорослі діти так настійливо вимагають машини, гараж, кооператив, дачу...

Наші діти ще — малі діти. І ми продовжуємо щодня на червоному килимку приколювати сімейні робочі плани: на тиждень, на «трудова вахта», на канікули, свята, плани на канікули. З радістю викреслюємо виконане з пам'яченого. А зроблене останнім часом радує всіх: чотири сімейні фотоальбоми, зв'язаний шарф за новим рецептом торт для гостей... І дарма, що сніжка вікно на балконі розбила: вона ж бо до Альошині годівнички летіла — до нашої радості праці...

Антоніна КОРІНЬ.

м. Кіровоград

5 березня 1988 року

Надто часто ще лунають голоси: «А навіщо нам ця правда? Досить того, що було засуджено «нуль особа». І майже ніхто із тих, хто так каже, і тих, хто їх слухає, не замислюється, наскільки бездушна подібна позиція. Не існує ніяких високіх цілей, заради досягнення яких було б дозволено зводити наклепи на чесних людей, принижувати їхню гідність, позбавляти життя. А потім мовчати, використовуючи зручні штампи типу «нуль особа» або «людина важкої долі». Існує ще й борг совісті. В тому числі й перед тими, хто постраждав у часи сталінських репресій, зберігаючи до свого останнього подиху вірність соціалізму. Вони були позбавлені не тільки життя і свободи, позбавлені чесного імені. І тільки після того, коли ми почали вголос казати про це, здобули право почути правду. Про те, як це було

У ПЕРШІ роки після громадянської війни містечко Вєсьєгонськ Тверської губернії мало чим різнилося від інших. Поет сказав: «таких чимало на Русі».

Почорнілий Вєсьєгонськ розташувався в тісному колі схожих одне на одного містечок та селищ, в яких жили люди, задушені імперією Російською. Більшість будов із бляшаними, поїденими іржею дахами, тісно обросла численними дерев'яними добувами і сараями. Та вєсьєгонці по-своєму любили рідну домівку на річці Молозі — судоплавній притоці Волги. Навіть навесні, коли вона затопляла береги, виганяючи з них мешканців.

Гордістю міста була будова колишньої земської гімназії, призначення якої скасував пролетарський лозунг «Мир — хатам, війна — палацам!». Викладацький склад гімназії спокійно сприйняв революцію і повністю став на її бік. Тоді й було організовано десяти-

річку, чи не найкращу в околиці на ті часи. А сама будова з високими білими колонами та великим червоним транспарантом «Лікві-

ходив через тин», — посміхається нині Михайло Федорович, пригадуючи свої «університетні» лікбезу.

А ще з раннього дитин-

Ледве встиг до батькового приходу. Ох і влетіло б! Проте дісталося іншого разу, коли Михась, уявивши себе спритним перукарем, пообігнав молодший Ліді її розкішне волосся.

У тридцять другому батька не стало... І у матері разом з Михайлом залишилось ще п'ятеро малюків. Ось і весь скорб. Допоміг Автодор, який почав «окуповувати» країну. Хлопець чимало читав, добре вчився. Вміння малювати привело його до міськради, яка платила по «два карбованці за метр» лозунгів, які він писав.

Тридцять сьомий збудив у хлопцеві тверду мрію вчитись далі. А ще дихнув тридцять сьомий якоюсь невірою та неясністю.

— За що забрали голову райвиконкому Фоміна!

— Ворог народу!

— Як же так! Він же за народ, за нас...

— А секретар райкому партії Томін!

Генка Томін — син ворога народу — був на рік молодший за Михайла, навчався в тій же школі. Та й він не міг збагнути, яким же чином його батько, член партії більшовиків з громадянської війни, секретар райкому, міг спілкуватися з іншими такими ж ворогами. Вєсьєгонськ — містечко невелике, тут усі немов на долоні...

Забрали навіть батька Михайликовій однокласниці Людї Рєвенкової, велікаря району. Все це, немов шалена завірюха, паморочила голову Агеева незрозумілими «за що?».

У десятому класі хлопець став піонервожатим. Останнє післяшкільне літо стало для Михайла Агеева вирішальним: він одержав відповідь-виклик з Ленінградської військово-медичної академії. Та коштів на подорож не вистачало, замість підготовки довелося працювати — «викочувати» ліс. Заробив небагато, але на квитки вистачило. На залізничний вокзал прийшли всі — брати, сестри, мати Лизавета Яківна. А він, тримаючи в руках саморобний кошик з верби, із переміною білизни, підручниками та половиною хлібини, усе стояв коло них, аж доки поїзд не рушив. Тільки голос Тольки Коптилова вивів із задуми: «Михайле, стрибай, а то залишишся!». А вже у загальному вагоні вони з Толькою дружно наробували хліб і з зацікавленістю прислухалися до розмов дорослих. Про індустріалізацію, про батька-Сталіна, про німецьких шпигунів Тухачевського й Блюхера, а ще про те, що біснуетий Гітлер задумує лихо...

— Чого плачеш? Невже не вступив?

Михайло підвів голову і побачив батьківного ко-

бутнього бійця обділяти.

Через кілька днів ешелон мчав курсантів до Куйбишева. Там їм належало вчитися, адже Ленінградська академія можливості прийняти всіх бажаючих не мала.

Швидко летів той час. Навчання, літні табори, курсантська форма. А ще — близька перспектива поповнити лави Червоної Армії...

— Все, завтра — додому!

У відпустку!

Так думав він ще вчора, а сьогодні 22 червня 1941 року, другокурсник Агеев, склавши свій останній екзамен із марксизму, розірвав на маленькі шматочки залізничні квитки. Михайло зрозумів, що нікуди він вже не поїде. Ні до матері, ні до коханої дівчини Тамари.

Молодих курсантів направили за Урал, до Омська — продовжувати навчання. І лише в березні сорок третього курс Агеева пішов на війну. Особисто він став полковим лікарем повітряно-десантних військ, які тільки-но організовувалися. Звідав дороги Карельського та двох Українських фронтів, визволяв Відень, Угорщину, був поранений, пережив гордість, коли нагороджували бойовими орденами. А 11 травня сорок п'ятого, коли Москва вже відсалютувала Перемозі, був затравлений військами есесівських людожерів та власовців на баварському кордоні.

...Дві колонні, одна — в гімнастерках визволителів, інша — в жалюгідному одязі жертв окупації. В обох — діти одного народу. До болю щемило серце Агеева, коли бачив він наших діячів — харків'янок, киянок, смолян, загнаних фашизмом на німецьку на торгів. Боляче ставало й від того, що підходить до цих колон суворо заборонялося. Ніби діачата в заправних сірих спідницях, в поношених кацавейках були хворі холерою чи проказою. А назустріч — розгублені дівочі погляди: «За що!». Спілкування з невілльниками, які неодмінно захворіли фашистською ідеологією, неможливо! Так вирішив Він — «великий і могутній». І вчорашні рабські поспішали у рідні краї, навіть не відаючи, що їм багато років доведеться носити на собі тавро недовіри...

У сорок шостому армійська доля привела Агеева до Кіровограда — міста, яке стане йому другою домівкою. Забрав із собою Тамару... Кіровоградський відділ ЗАГСу тоді розташовувався на вулиці Леніна, ближче до парку. Молодята вислухали коротке повідомлення і вислизнули на вулицю під зачаровані погляди перехожих.

цигарки. А вдома тривав обшук.

Звинувачення були болячі й несподівані, а найважливішим «документом» став підлий донос одного з підлеглих офіцерів. Вже через багато років дізнається Агеев, що людина, яка зробила його «воротом народу», просто мітила на його посаду. І досягла цього. Агеева ж звинуватили в антирадянській агітації та спотворенні радянської дійсності. Вісім років ув'язнення плюс п'ять років позбавлення громадських прав. Слідство тривало до вересня. Потім — Дніпропетровська в'язниця, шлях на схід, за адресою: Комі.

Шістнадцять днів йшов переповнений ешелон з такими, як він «воротами», зібраними докупі. І лише на довгих перегонах доводилося визирнути по черзі в маленьке віконце, в яке з іншого боку вже просувалася приклад рушниць і охоронець коротко кидав: «Сонце не для вас!».

...Агеев дуже вразив склад табору — інтелігенція, офіцери, копійні військовополонені. А господарі зони — нечисленні рецидивісти, які «садили на нім» кожного, хто не подобався їм. Траплялося таке навіть під час табірних перевірок. Але «вороти народу» трималися мужньо.

Двадцять перший табір «спеціалізувався» на переробці лісу. Це рятувало від лютих морозів, адже кожен із в'язнів повертався до барану з деревами.

— Оце так одружився на доньці бельгійського фабриканта! — сказав якось Агееву Сергій Литвиненко, вродливий чорнявий українець, коли мова зайшла про причини арешту.

В перший же день війни Литвиненко пішов на фронт добровольцем. А вже через місяць потрапив він у німецький полон. Бачив чимало лиха і підлості, звичайної зради. Та сам Батьківщині не зрадив. Після визволення з концтабору хлопець сподобався доньці місцевого фабриканта, але не залишився, повернувся додому. У Бресті на кордоні зустріли з квітами, а вже ввечері, таких, як він, котрі прибули з усіх кінців Європи, відправили за Урал в один із спецтаборів. По десяти років на брата. За полон, за те, що не помер за колючим дротом...

— Таке в мене весілля.

...Найщасливішим для офіцера Агеева стало 27 жовтня п'ятдесят четвертого року. Того дня склав він свої нехитрі речі у дерев'яний табірний чемодан і зітхнув не повні груди: «Свобода!».

Поїзд мчав Агеева на Україну. Попереду — зустріч з дружиною і сином, нові, тепер трудові перемоги, орден «Знак Пошани».

ПРАВО НА РЕАБІЛІТАЦІЮ

місара Тараканова:

— Та ні, вступив, але їсти хочу... Грошей зовсім не лишилося.

— Гайда до штабу!

дуюмо безграмотність!» редувала око...

Город Агеевих прилягав до шкільного, і малому Михайлику потрапити на подвір'я колишньої гімназії було недовго. «До школи

ства запам'ятав Агеев залізу колись фабричного виробництва і схиле над ним материнське обличчя. Вабила його й батьківська рушниця. Колись розібрав її, а скласти довго не міг.

...Ренок 10 травня 1948 року Агеев запам'ятав на все життя. Його раптово викликали до штабу. Почував дружину, місячного сина...

Рука «особиста» важко впала на капітанські погоони, які полетіли з пліч. Потім настала черга здати ордени, медалі, офіцерську книжку, партвисток, ремінь з португезією, навіть,

Попереду буде й маленький сіренький папір: «Головна військова прокуратура повідомляє, що рішенням військової колегії Верховного Суду СРСР вироком по відношенню до вас визнано недійсним і справу припинено через те, що ви визнані невинним»...

Сергій БОНДАРЄВ.

М. Світловодський

Розповіді тут про всі історичні й духовні цінності, зібрані в Знаменському музеї Т. Г. Шевченка, просто немає можливості. Через те покладаємося на думку професора М. Т. Білухи та інших відвідувачів, чий захоплений відгук зберігають у Антоніні Єреміїни. Чому ж такі такім відвісними гостями стали в музеї знам'янчані? Чому вчителі української мови, приміром, із міської СШ № 2, яка знаходиться через дорогу від музею, не проводять більше в музейній кімнаті Шевченківських уроків, як це було раніше? А школа ця, до речі, російськомовна, через те

ПІННИВСЯ МУЗЕЙ У ЗНАМ'ЯНЦІ

у «Книзі від
р М. Т. Білуха
- надзвичайни
й молоді кра
пишатися су
утке...». Мимо
огодні, чере
трапили сво

Хочеться вірити, так.
Хочеться вірити, що 175-річчя від дня народження великого сина українського народу Т. Г. Шевченка, яке святкуватимемо наступного року, знам'яначи зустрічатимуть в оновленому музеї. І що оживе з часом призабута добра слава музею — стараннями тисяч і тисяч шанувальників великого Нобзаря. Так має бути.

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.

м. Знам'янка.

Хочуть між люди, дні світами —
Так йому жити й жити віками.
Поки, як море, в срібній обнови
Б'ються об берег хвилі Дніпрові!

Б. СЛЮСАР,

м. Світловодськ.

За богами — панства, панства
В сребрі та златі!
Мов кабини годовані —
Пікати, пузати!..
Аж потіють, та товпляться,
Щоб то ближче стати
Коло самих: може, вдарять
Або дулю дати
Благоволять; хоч маленьку,
Хоч піддулі, аби тільки
Гід самую пинку.
І всі у ряд поставали,
Ніби без'язикі —
Анітлень.

(«СОН»),

Зерна неправд
Ходімо ж, дол
Мій друже вб
Ходімо дальше

Мал. В. І. ЛОПАТИ.

А я й послухав і учинив,
І виячвився. А ти збрехала,
Які з нас люде? Та дарма!
Ми не лукавили з тобою,
Ми просто йшли; у нас нема
Зерна неправд за собою.
Ходимо ж, доленко моя!
Мій друже вбогий, нелукавий!
Ходимо далі, даліше слава!
А слава — заповідь моя.

T. TARASENKO.

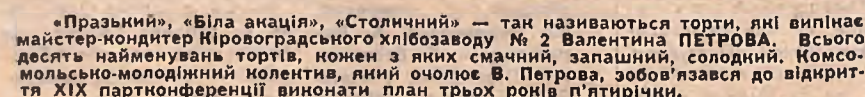

Фото В. ГРИБА

ВИПАДОК був безпрецедентний: на прийом до прокурора області просилися... три дівчинки. Володимир Григорович насторожився, коли довів, що всі троє — вихованки Пантківської восьмирічної школи-інтернату для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківської опіки. Відклавши всі негальні справи, В. Г. Мусіяка запросив відвідувачок до кабінету.

— Ми прийшли до вас просити захисту, — не дуже впевнено почала одна. — Ні, ми хочемо, щоб воно торжествувало справедливості, — перебила її друга. І пояснила: — Нашу вчительку, — Галину Олексіївну Товстоп'ят — звільнили з роботи. Буцїмто, вона б'є нас...

— А вона й не дуже б'є, — вступила в розмову третя. — Он Леонід Борисович — той не розбирається. А Галина Олексіївна, було, й вдарить, але за діло. Справедливо б'є.

— Воно, звичайно, боляче, як «пенталгін» випишеш — скакалою пару раз шмигнеш, — з дитячою наївністю і безпосередністю розповідали дівчатка. Слово за слово, і перед прокурором області з'явилася обурлива картина свавілля, муштри й жорстокості, що працювали в Пантківці.

— Та не захищати, а судити треба вашу вчительку, — не втримався Володимир Григорович. — І не лише її...

З характеристики на підсудного Л. Б. Гаврилюка: «Леонід Борисович Гаврилюк працює в Пантківській восьмирічній школі-інтернаті з червня 1985 року. Зарекомендував себе з позитивного боку. Добросовісний, уважний, вимогливий... Виховує в дітей почуття колективізму, морально стійкий».

Липень видався пекучим. Махнеш раз-другий сапою, і сухий сірий пил вже аж лоскоче в горлі. Інтернатівці вже кілька днів трудилися у радгоспі «Шарівський»: сапали буряки. Працювати ще й не починали, а всім було вже млясо.

— Це нам спеціально так забур'янені рядки дали, — скинула тихенько Неля.

— Та мовчи ти, — зупинили її дівчата.

— Уже й на полі поговорити не можна, — надула губи Неля, але на всяк випадок сторожко покосилася на вихователя. Леонід Борисович йшов позаду всіх, дослухався до негласних розмов семикласників.

Працювали влітку. То тут, то там спалахували суперечки, сварки.

— Ти чого заліз на мій рядок? Свій сапай!

— Не кидай бур'ян на мою купу!

Нарешті на польовій дорозі з'явилася конячина. То Руслан Перехрест, віз сапальником воду. Забувши про роботу, всі кинулись йому наперейми. Не тільки пили, скільки обливалися, бризкалися. Пустували, одне слово. Бо дитячий настрій, як та хмарка в літньому небі: то дощиком проллється, то до сонечка всміхнеться.

— Не розливайте! — сердився Руслан. — Більше не поїду по воду!

— Ой, ой, перетрудився! — враз зчинили галас дівчата.

— Ти й так щодня після обіду гуляєш!

— Леонід Борисович! Чому це Руслан працює по дві години на день? — з викликом спитав хтось у керівника.

— А ми тут повинні «калувати» за нього!

Пристрасті знову розгорілися.

— Ану, досить! Ось я вас зараз помирю! — семикласники враз принишкли. Метелеві нотки в голосі Гаврилюка не обіцяли нічого доброго. — Перехрест, відведеш коня і прийдеш до мене. А я зараз перевірю, як ви тут старалися.

Першим під руку розгніваного вчителя попав Януш Полеску — смаглявий, чорноокий циганчук.

— Один, два... п'ять! — рахував угорос залишений Янушом бур'янини на рядку Леонід Борисович.

Виламав здоровенну стеблину, неквапливо обчистив її від гіллячок, виважив на долоні... І з усієї сили цапхнув по голих ногах хлопчача.

— Один, два, три, чотири, п'ять! — рахував, не зважаючи на дитячий вереск.

Зі свідчень Перехреста: «Коли я прийшов до Гаврилюка, він підрахував, скільки часу забирася у мене поїздка по воду і назад. Перепитав: «То скільки годин ти прогуляв? П'ять!». Змусив роздягтися і лягти на ліжко. Палицею п'ять разів боляче ударив нижче спини».

Нарешті вночі пішов дощ. Умийний ранок не віщував нічого лихого. Інтернатівці міснули чорнозем босими ногами біля будиноків, радісно галасували.

І Леонід Борисович був у гарному настрої. Учора в табір до нього приїхала дружина, і стосунки між ними, що давно були натягнутими, як струна, готова лопнути, дещо пом'якшилися.

— Льоню, глянь-но! — почув він голос дружини. Вона була у «хлопчачій» і тримала в руках кварту. У жовтій рідині плавав зжманий фантик від цукерки.

Леонід Борисович взяв кварту з рук дружини, понюхав.

— Вночі хтось... Зараз розберемося.

Зі звинувачувального заключення суду: «В інтернаті, де мешкали В. Масличенко, С. Ігнатенко, Ю. Переверзев, А. Вороніський, В. Веселин і В. Подгорний, учитель Л. Б. Гаврилюк побачив кварту, у яку хтось з дітей справив нужду. Гаврилюк став вимагати

признатися, хто це зробив. Знаючи, що винного чекає суворе тілесне покарання, діти мовчали. Завелиши знати всім трусиком, учитель вклав їх на ліжка і кілька разів ударила кожного палицею. Потім він зібрав у кімнаті решту хлопчиків і закликав кожного пийти сечу. Діти блювали...».

Того дня інтернатівці були на диво слухняними. Ходили мовчазні, похмурі не лише хлопчики, а й дівчатка, яким все стало відомо. Вони співчутливо дивилися на однокласників, турботливо носили їм зубний еліксир, цукерки, пропонуючи «прополоскати рот», «звістати бридоту»...

„ПЕДАГОГІЧНА“ СПРАВА №...

часом лихоманило не лише педагогічний, а й учнівський колектив.

Адже від дитячих очей і вух нічого не сховаш. Тим більше, що інтернатівці — «контингент особливий».

Довідка: «У Пантківській восьмирічній школі-інтернаті виховується 314 школярів і 17 дітей дошкільного віку. З них — 20 сиріт, 195 — позбавлених батьківської опіки, 22 — з неблагополучних сімей, є й такі, чий батьки відбувають строк покарання, від якого відмовилися, деякого покинули батьки...».

Статистика порушень дисципліни, порядку, дрібних крадіжок, різноманітних «НП», що трапляються з вихованцями, ще сумніша. Словом, народ в інтернаті — битий (в прямому і переносному розумінні). Тоненькі палки особистих справ вміщують великі трагедії їхнього недового життя, дають пояснення і якоюсь мірою виправдовують оті всілякі зриви, неприємності, конфлікти, чим так багаті будні школярів. Якоюсь мірою, але не повністю. Бо в інтернаті, де більшість дітей перебуває усі 8 років, замість того, щоб розтопити лід в загрублених дитячих сердечках, відучити від жорстокості, до якої більшість звикла з народження, педагоги були зайняті лише собою, своїми справами, через чвари й бійки найменше думали про вихованців.

Не знаю, чи позначалося насильство на поведінці педагогів і вихователів у власних сім'ях. Певно, ні. (Навряд, чи луцювала Є. Ф. Привалова своїх дітей шлангом по голові, як це вона робила з четвертокласником Фесенком...). Але в судовій справі є величезний цікавий документ — пояснювальна записка дружини Гаврилюка: «Спільне проживання ми обірвали у лютому 1987 року. Будучи п'яним, мій чоловік безпричинно побив мене і я перебралася до матері. Це вже не вперше — такі випадки траплялися і раніше...».

За байдужість вихователів діти платили їм байдужістю, відчуженістю, грубістю. У характеристиках то одного, то іншого вихованця з'являлися записи: «Грубий, невихований,

схильний до крадіжок... до бродяжництва... Агресивний, запальний...».

Непросто, ой непросто жити в білому світі розхристаній дитячій душі без тепла і ласки. Коли образисті мов лещатами серце, а поскаржитися — нікому. Можливо, тому й кинулись дітлахи захищати Товстоп'ят, з усіх сил вигороджуючи її, що пам'ятали ті рідкі хвилини, коли вона вислуховувала їхні болі-печалі, намагалася розрадити. Майже усі 18 свідків, що проходили у справі Гаврилюка, згадували випадок, коли у Леоніда Борисовича черговий раз не витримали нерви і він з кулаками накинувся на Касяненка, а Галина

же, їх треба бити. І добре бити, щоб вчилися на світі жити справедливо.

Ще в XVIII столітті видатний філософ і вихователь Джон Локк писав: «Тілесне покарання і різки — це звичайне, коротке і єдине знайоме вихователям знаряддя управління, вкрай непридатне в справі виховання... Цей вид рабського покарання робить рабів і сам характер дитини».

Не буду коментувати ці слова. Підтвердження їх справедливості можна знайти в інтернаті на кожному кроці. Ось і того дня, коли я побувала там, мимоволі стала свідком такої картини. Старший хлопчик, що стрімголов мчався коридором, раптом, як кажуть, різко загальмував. Він побачив у руках маленьку коробку з кукурудзяними паличками, безцеремонно заліз рукою в неї, набрав ласощів.

— Ти чого? — спитав малюк, ховаючи на підвіконня коробку.

— Заберу всю! — загрозливо попередив старший.

І малюк простягнув палички.

Того дня у школі діти вперше видали, як відповіли, прозвали вони, «зєрплату» — по 2 карбованці на кишенькові витрати.

— Ти називатимеш прізвиська усіх педагогів? — перепитували мене знайомі вчителі. — Але ж після цього далі працювати їм з дітьми буде неможливо.

— Зміни прізвища, познач умовно буквою, — радили інші. — Адже у вчителів є свої діти. Соромно їм буде за батьків.

Можливо, я б так і зробила. Але...

Розмовляю з восьмикласницями. Помаленьку дівчатка розговорилися, стали відвертими.

— Ой, у нас такі уроки бувають — нічого не робимо. Усе вивчаємо стосунки з вчителями. З приводу суду, Гаврилюка...

— Попрікають нас на кожному кроці. Ні, тепер не б'ють. Навіть за волосся і вуха не смикать, як хтось не працює на уроці...

— Обіцяють такі характеристики нам видати усім, що доваго пам'ятатимемо... А ми й не зізнаємося, хто куди збирається після випуску з інтернату...

— Листи до рідних, як читали так і читають. І ті, що нам приходять, і ті, що ми пишемо.

З розмови із заступником директора школи-інтернату Я. М. Муценком: «Ні, цієї справи ще не обговорювали в колективі. І на партійних зборах лише про конфлікт між Товстоп'ят і Рагулюю йшла мова. Ми не маємо ще рішення суду. Що, з дітьми обговорити судову справу? Щоб і вони дали свою оцінку! Ну, знаєте...».

10 лютого, коли я приїжджала в інтернат, директора А. П. Балуби не застала. Він був у відпустці. Кажуть, що Анатолій Петрович пише кандидатську. Невже про методи виховання в Пантківській школі-інтернаті?

Н. ЗЕЛІНСКА.
Олександрійський район.

БРЕЙК-ДАНС — танець, який поєднує елементи акробатики, дзюдо, карате й рухи африкано-американських танців, — популярний серед молоді. Тому комплекс ранкової гімнастики в стилі «брейк-данс» ми пропонуємо усім дівчатам, які хочуть мати добру постань.

Гімнастика в стилі «брейк-данс»

1. Вихідне положення: ноги разом, кисті рук у вигляді келиха під підборіддям. На рахунок 1—4 — робити колові рухи підборіддям справа-наліво. Те ж — в іншому напрямі.

2. В. п.: ноги разом, руки під прямим кутом, кисті — паралельно підлозі, повернуті вліво. На рахунок 1 — опустити руки вниз; 2—3 — повернути кисті вправо; підняти ру-

ки догори; 4 — повернути кисті вліво.

3. В. п.: ноги разом, руки за спиною. На рахунок 1—3 — підняти праву руку до плеча, зробити три колові рухи за стрілкою годинника; 4 — рука коло плеча; 5—7 — опустити руки, зробити три колових рухи

кистями в іншому напрямі; 8 — повернутися до вихідного положення.

4. В. п.: ноги на ширині плечей. На рахунок 1 — праву руку на талію; 2 — ліву руку на талію; 3 — правий лікоть вперед; 4 — лівий лікоть вперед, з'єднати лікті; 5 — відвести правий лікоть убік; 6 — відвести лівий лікоть убік; 7 — опустити праву руку; 8 — повернутися до вихідного положення.

5. В. п.: ноги разом. На рахунок 1—4 — колові рухи тулуба справа, наліво. Руки — довільно.

6. В. п.: ноги разом, руки зігнуті вперед під прямим кутом. На рахунок 1 — горизонтальний нахил вперед; 2 — розвернути тулуб вліво; 3 — стати на носки; 4 — повернутися до вихідного положення.

7. В. п.: На рахунок 1 — праву ногу назад, ліву трохі зігнути; 2 — повернутися у вихідне положення. Потім з іншої ноги.

8. В. п.: спертися на руки й стони. На рахунок 1 — стрибком скрестити ноги; 2 — повернутися до вихідного положення.

9. В. п.: те ж саме. На рахунок 1—4 — спертися на ліву руку, обійти її по широкій дузі; 5—8 — спертися на праву руку, обійти її по дузі в іншому напрямі.

ВЖЕ не один рік представниці слабкої статі втручаються у традиційно чоловічі види спорту. Тільки за останні сезони жінками було взято такі одвічно чоловічі «бастіони», як марафон, футбол, дзюдо, водне поло... На Олімпійських іграх 1976 року дебютували гандболістки, а через чотири роки під час московської Олімпіади було вперше проведено турнір з хокею на траві серед жінок.

1984 року у французькому місті Шамоні відбувся перший жіночий чемпіонат світу з біатлону [до речі, відразу три вищі нагороди виборола радянська спортсменка Валентина Чернишова]. Проведено п'ять світових першостей з боротьби самбо серед жінок. А взимку вісімдесят сьомого вперше у Радянському Союзі відбулися жіночі змагання з потрійного стрибка, де відмінний результат продемонструвала Галина Чистякова (майже 14 метрів).

Що це? Примхи моди чи послідовне самоствердження жінок? На це питання цікаву відповідь дала 20-річна спортсменка з ФРН Урсула Кретел — рекордсменка своєї країни з... кидання молота (її результат — 40 метрів 78 сантиметрів — досить солідне досягнення, адже вага приладу лише на три кілограми менша, ніж у чоловіків).

— Не можу погодитися з тими, хто вважає, ніби «поступившись» жінкам перукарню і кухню, чоловіки подарували нам цілий світ, залишивши собі розумову працю й фізичну діяльність. Хочу сказати чоловікам: не поводьте себе феодалами, пам'ятайте, що була в історії й епоха матриархату!

Та повернемося до фактів. На Заході, особливо в Сполучених Штатах, великою популярністю користуються жіночий бокс та кетч—щось середнє між боксом, боротьбою й звичайною... бійкою. Проте цим видовищам навряд чи підходить визначення «вид спорту». Скоріше — шоу-бізнес.

Не зрозуміло й те, чому жінки ступають на килим або ринг під оплески публіки, аби тягати одну одну за волосся й битися до синців. Роблять це вони не за власним бажанням. Для них ринг — можливість заробити. З жалем можна лише нагадати: «Мета фізичної культури для жінок повинна бути в тому, аби на їхніх щокх розквітали троянди та лілії, які радуватимуть чоловіче око».

Нині ми перебуваємо на порозі нової події в світовому спорті. На черговому конгресі Міжнародної федерації важкої атлетики (ІВФ) було вирішено провести перший чемпіонат світу з важкої атлетики (штанга) серед жінок. Змагання відбудеться в американському штаті Флоріда, де, за попередніми даними, зберуться представниці 20 країн світу. Жінки-атлетки вважають, що до 2000-го року цей вид спорту матиме «прописку» й на Олімпійських іграх.

«Бавитися» штангою слабка стать почала ще десять років тому. Спочатку були показові виступи, які досить швидко стали популярними. Потім змагання атлеток переросли ранг видовища й вийшли на арену національних першостей, міжнародних зустрічей. ІВФ взяла ці змагання під контроль...

Серед команд-учасниць майбутньої першості світу є представниці й соціалістичних країн — Болгарії, Угорщини, Чехословаччини. Ось думка голови федерації атлетизму ЧССР Ярослава Веселого:

— Жіночий атлетизм існує. Тому з ним необхідно розібратися спокійно, без зайвих емоцій та упереджень. Наші лікарі не помітили у дівчат-атлеток якихось негативних фізіологічних змін. Тренування дівчата по-

чинають з невеликих навантажень, які підвищуються поступово. Тому небезпека перенавантаження серед спортсменок значно менша, ніж у нетренованих жінок, яким раптом доведеться пересунути пральну машину. Атлетки одружуються, без ускладнень народжують дітей (дехто навіть після цього знову приходить до спортивного залу).

— А як же з естетичного боку? — можливо, запитає читач.

Тут слід відзначити, що природа за законами гармонії та біологічної цілеспрямованості визначила свою межу: ніякі тренування не можуть допомогти жінкам досягти таких об'ємів м'язів, як у чоловіків. А вага атлеток складає 50—60 кілограмів. Багатьом дівчатам атлетизм допомагає виправити недоліки статури, робить їх не тільки дужими, а й красивими. Головне — почуття міри.

Такої думки дотримується голова Всесоюзної федерації атлетизму заслужений майстер спорту Юрій Власов. А з ним не погодитися важко.

Ю. ШНЕЕР,

дворазовий чемпіон Кіровограда з атлетичної гімнастики.

Гармонія сили

Чималу популярність в Угорщині набуває новий вид атлетичної гімнастики — парні змагання. Перший чемпіонат країни мав чималі успіхи. Пари демонстрували п'ять обов'язкових вправ і чотири основні пози й вільну програму у музичному супроводі. В програмі гармонійно поєднувалися музика, досконала культура рухів, цінна хореографія, оригінальні акробатичні елементи. Переможцями турніру стали пари Агнет Балог — Аттила Деме, Клара Кольман — Іштван Хубер, Хайналла Бйбер — Іштван Вайаш. Усі вони тренуються під керівництвом Ференца Фенета в будапештському клубі «Спартак».

На 86-й поверх

В яких тільки змаганнях не беруть участь бігуни! Але головним чином — по горизонталі. А це був майже «вертикальний» біг — сходинами відомого в Нью-Йорку 102-поверхового хмарочосу «Емпайр-стейт-Білдінг». Фініш — на 86-му поверсі, через 1575 сходиною! Переможцем чергових змагань у чоловіків став 35-річний Ел Уейні з результатом 11 хвилин 56 секунд. А серед жінок першою фінішну стрічку пододала Джанет Уендл (15 хвилин 12 секунд).

Без слів.

Мал. О. БОСОГО.

Ми — «за»!

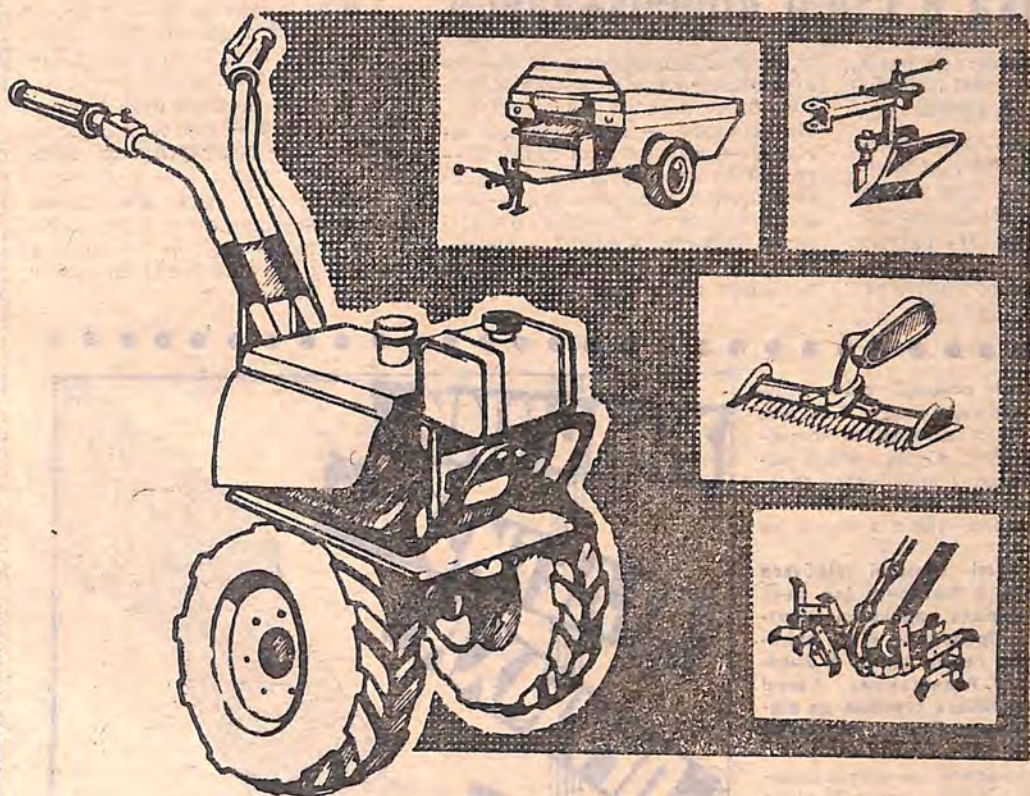
«Противники атлетизму намагаються довести, що цей вид спорту веде до втрати жіночності. Ми ж особисто вважаємо, що жіночність більше губить важка чоловіча робота, яку періодично виконує «слабка» стать. Ви бачили, як жінки працюють з вібраторами на залізницях під час монтування шпалів? Ця робота, проте, їм категорично протипоказана! Але кому до того діло? А ледве дівчина візьме в руки гантелі, як лунає протест: «Ох, жінки, вони ж повинні бути матерями, дружинами! Бути чарівними!»

Гадаємо, що саме атлетична гімнастика дозволить зберегти фігуру, здоров'я, бадьорість. І якщо жінки хочуть тримати в руках штангу й гантелі, — хай тримають.

Члени жіночої секції атлетизму клубу «Тепловик».

м. Кіровоград.

Інформує У коопторгреклама

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ПОМІЧНИК

З настанням весни побільшало турбот у трудівників села: копінка праця на присадибній ділянці та в особистому господарстві потребує і часу, і необхідного садово-городнього інвентаря.

ЗАСОБИ МАЛОЇ МЕХАНІЗАЦІЇ ЗНАЧНО ПРИСКОРЮЮТЬ І ПОЛЕГШУЮТЬ ВИКОНАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РОБІТ, ІНШИХ ТРУДОМІСТКИХ ОПЕРАЦІЙ.

ПОВНІСТЮ ОБРОБИТИ ГРУНТ — НАРІЗАТИ БОРОЗНИ, ЗАГОРНУТИ МІНЕРАЛЬНІ ТА ОРГАНІЧНІ ДОБРИВА, ПРОПОЛОТИ ЧИ ПІДГОРНУТИ ГРЯДКИ, ЗНИЩИТИ БУР'ЯН, РОЗПУСТИТИ ЗЕМЛЮ ТОЩО — ЗДАТНИЙ МОТОБЛОК МБ-1. НА НЬОМУ МОЖНА ТАКОЖ ПЕРЕВЕЗТИ РІЗНОМАНІТНІ ВАНТАЖІ.

МОТОБЛОК З ПРИСТАВКОЮ ДЛЯ ОБРОБКИ ДЕРЕВИНИ МОЖЕ ПИЛЯТИ ЛІСОМАТЕРІАЛИ ТОВЩИНОЮ ДО 130 ММ, ФУГУВАТИ ДОШКИ ШИРИНОЮ ДО 200 ММ.

З ДОПОМОГОЮ НАВІСНОЇ КОСАРКИ МБ-1 ВПРАВНО КОСИТЬ ТРАВУ, А ВЗИМКУ, ОСНАЩЕНИЙ СНІГООЧИСНИКОМ, ОЧИСТИТЬ ПОДВІР'Я ВІД СНІГУ.

ПОТУЖНІСТЬ МОТОБЛОКА — 5 К. С.

ШВИДКІСТЬ — 2,5—10 КМ/ГОД.

ПАЛИВО — БЕНЗИН А-72 АБО А-76.

ЦІНА — 580 КРБ., БЕЗ ВАРТОСТІ ДОПОМІЖНИХ ПРИСТРОЇВ.

Придбати мотоблок МБ-1 можна в магазинах «Господарчі товари» та «Техніка» споживчої кооперації.

УКООПТОРГРЕКЛАМА.

Якщо потрібна оперативність

Консерви, концентрати... У чому їх перевага. По-перше, це неабияка підмога у швидкому приготуванні обіду, по-друге, дає можливість урізноманітнювати харчовий раціон у різні пори року. Та й цінність консервованих продуктів незаперечна: приготовлені з різними спеціями, вони смачні і поживні, до того ж тривалий час можуть зберігатися без холодильника.

У гастрономах та магазинах «ПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ» споживчої кооперації ви завжди можете придбати консерви з бобових: «Квасоля з яловичиною (або

свининою)», «Горох з яловичиною (або свининою)», «Квасоля (або горох) у томатному соусі» з доданим свинячим жиром або шпиком.

Вони зберігають всі якості бобових — високу калорійність та поживність. Містять багато жиру, вуглеводів, мінеральних речовин, а також білків, близьких за своєю цінністю до білків м'яса.

Тут же продається і готова для вживання, поживна «Каша рисова з м'ясом». З цих консервів, відваривши трохи картоплі, можна швидко приготувати і смачну першу страву.

Якщо ви любите туристські походи або поїзди за місто, не забудьте покласти у свій дорожний рюкзак кілька баночок консервів. Адже страва, приготовлена на багатому походному казанку, — напрощуд смачна.

УКООПТОРГРЕКЛАМА.

ВАМ — СЬОГОДНІ, ЗАВТРА І ЗАВЖДИ

чимало приємних хвилин подарує транзисторна радіола з ефектом панорамно-об'ємного звучання

«СІРІУС-316 ПАНО»

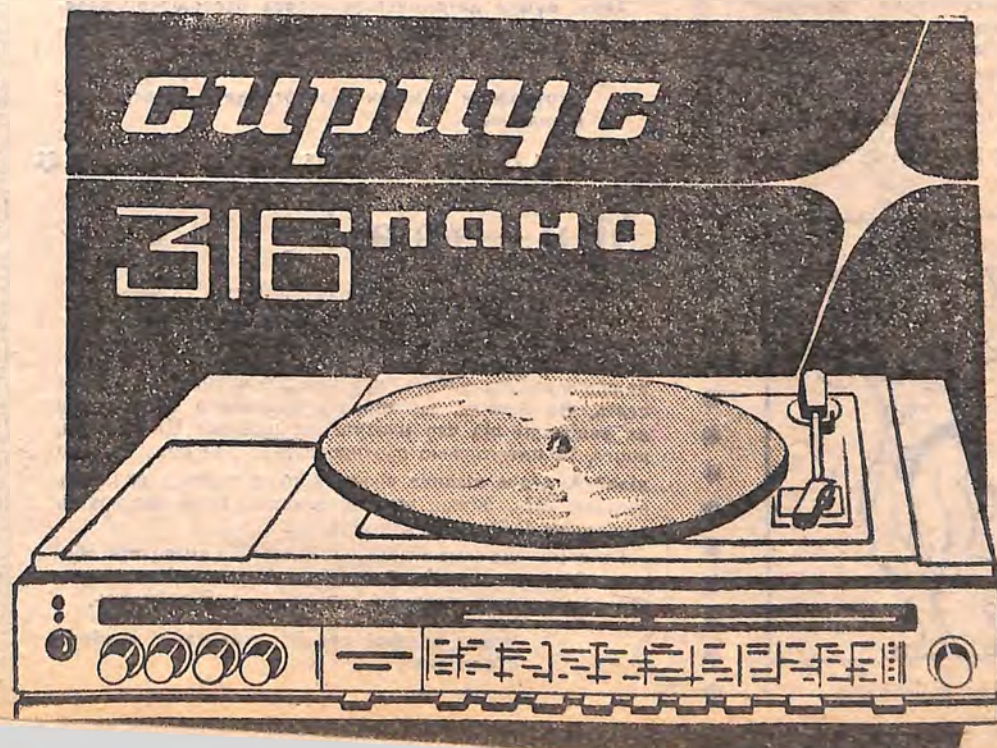
Термін «ПАНО» у назві радіоли говорить про особливості її конструкції. Ефект панорамно-об'ємного звучання, який досягається за допомогою акустичних систем, викликає у слухача враження присутності у концертному залі.

«СІРІУС-316 ПАНО» дозволяє прослуховувати монофонічні та стереофонічні записи з грампластинок, зовнішнього магнітофону, а також радіопрограми у будь-якому діапазоні з ефектом неспрямованого об'ємного звучання.

Вага радіоли — 17 кг. Ціна — 150 карбованців.

Придбати радіолу «СІРІУС-316 ПАНО» можна в універмагах та магазинах «Техніка» споживчої кооперації.

УКООПТОРГРЕКЛАМА.

5 березня 1988 року

ПОНЕДІЛОК

7 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.15 — Док. телефільм. 8.35 — Фільм-концерт «Всі вірні». 9.05 — Телефільм для дітей. «Теплий хліб». 9.30 — Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». «Супля та її люди». «Веселка». 9.55 — Док. телефільм. 10.45 — Музична програма за участю П. Дворського. 11.40 — Док. телефільм. 12.10 — Для всіх і

для кожного. 12.45 — «Хочу все знати». Кіножурнал. 12.55 — Фільм-вистава театру-студії під керівництвом О. Табакова. «Крісло». У перерві — 14.10 — Новини. 15.25 — «І жартує, і всерйоз». Сатирична передача. 16.05 — «Життя на Землі». Багатосерійний науково-популярний телефільм. (Англія). 1 серія. «Безкінечна різноманітність». 17.00 — Док. XIX Всесоюзної партійної конференції. Фільм «Комуніст». 19.00 — Мультифільми.

19.30 — Від серця до серця. Телеміст Москва — Токіо. 21.00 — «Час». 21.40 — Мультифільми для дорослих. 22.15 — Телефільм «Бал у Савойї». 1 і 2 серії. У перерві — 23.20 — Новини.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — В концертних залах України. 11.15 — Цирк, цирк, цирк. 12.00 — Телеафіша. Погода. 12.05 — Кінопрограма «У світі цікавого». 13.00 — Но-

вини. 13.10 — Музичний фільм «Подолання». 13.45 — Худ. фільм «Без сина не приходь». 15.05 — Сонячне коло. 15.35 — М. Римський-Корсаков. «Золотий півнік». Вистава. 18.05 — «У театрах і концертних залах». Погода. 18.10 — «Зимова казка». 88». 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Все про кіно. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — «І тільки музика». 22.40 — Вечірній вісник. 23.05 — Телепортатена.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — 14.00 — Програма «Думка». 8.15 — Студія представляє... «Самоцвітна веселка України». 8.45 — «Співзвуччя». В. Суриков, М. Мусоргський. 10.35 — Здоров'я. 11.25 — Твоя лєнська бібліотека. В. І. Ленін. Доповідь про продовольчий податок. 12.10 — У світі тварин. 13.15 — Новатори і консерватори. 14.00 — Інститут людини.

15.00 — Мультифільми. 15.15 — Пісня-87. Закljučний концерт Всесоюзного телефестивалю в Концертній студії Останіно (повтор від 1 січня). 17.00 — Док. телефільм. 17.15 — Продовження заключного концерту Всесоюзного телефестивалю «Пісня-87». 19.15 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Динамо» (Тбілісі) — «Жальгіріс». У перерві — 20.00 — Вечірня казка. 21.00 — «Час». 21.40 — Фільм «Три плюс два». 23.10 — Новини.

ВІВТОРОК

8 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.15 — Док. фільм. 8.55 — «Хай живе спортивці». Святковий концерт. 9.20 — «Одягати жінку». Док. фільм. 9.40 — Хвилини поезії. 9.50 — Фільм-дитяч. «Поверніть бабусю». 11.05 — «Материнське серце». Репортаж із зльоту солдатських матерів у Колонному залі Будинку спілок. 12.10 — Дитячий гумористичний кіножурнал «Брава». 12.20 — «У країнах со-

ціалізму». Тележурнал. 12.50 — «Синій птах». Фільм-балет на музику І. Саца і М. Раухвергера у виконанні Державного дитячого музичного театру. 14.15 — Це ви можете. 15.00 — Фільм-концерт «Радісна душа» за участю артистів Ленінградського клоуни-театру «Лицедій». 15.30 — Мультифільми. 16.00 — «Дорослі і діти». Розважальна програма. 17.00 — На екрані кінокомедія «Здрастуйте, я ваша тітка». 18.40 — «Ваш вихід, артисти». А. Аполян. 18.55 — Новини. 19.00 — «Освідчення в

коханні». Музична програма. 21.00 — «Час». 21.40 — «Незвичайний концерт». Вистава Центрального театру ляльок під керівництвом С. Образцова. 23.10 — «Погляд». Молодіжна програма.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — «Для вас, жінки». Пісні композитора А. Петрова. 10.20 — Фільм-вистава «Фараони». 11.35 — Азбука добра. 12.05 — Худ. фільм «Найчарівніша і найпривабливіша». 13.25 — Новини. 13.40 — «Неза-

бутні». 15.10 — Студія «Золотий ключик». Зустріч з канатоходцями Волжанськими. 16.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Динамо» — «Динамо» (Київ). 17.45 — Мультифільм «Синьоока». 18.00 — «Чарівний жаровід». 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — «Бережте небуваліці». Із циклу «Майстри гумору». 20.20 — Телефільм «Вольніца». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — «Пісенний вернісаж». Другий фестиваль української радянської естради. У перерві — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Фільм «Три плюс два». 9.40 — «По Радянському Союзу». Кіножурнал. 9.55 — Поезія. «Вам ці рядки». 10.20 — Співає Рюміна. 10.50 — Синхронне плавання. Міжнародні змагання на приз журналу «Советская женщина». 11.35 — Мультифільм. 11.55 — Телефільм «Чарівна сила». 13.00 — Хоккей. Чемпіонат СРСР. «Спартак» — ЦСКА. 15.15 — Творчість народів світу. «Жінки Індії». 16.15 — Реклама. 16.20 —

Док. телефільм. 17.00 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Динамо» — «Динамо» (Київ). 2 тайм. 17.45 — «Прогулянка у ритмах степу». Фільм-концерт. 18.35 — Мультифільм. 18.45 — «Аншлаг? Аншлаг!». Передача за участю Г. Хазанова. 19.45 — «Я люблю тебе, життя». Про телевізійний фотоконкурс. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «...До шістнадцяти і старіше». 21.00 — «Час». 21.40 — Фільм «Бережіть мужчини!». 22.55 — Док. фільм. 23.25 — Новини.

СЕРЕДА

9 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Телефільм «Готвальд». 1 серія. «Генеральний секретар». (1928—1929 рр.). (ЧССР). 10.00 — Новини. 15.45 — Програма Куйбишевської студії телебачення. 16.20 — Діла і турботи агропрому. Док. телефільми. 17.20 — Новини. 17.25 — Грас В. Феодистов (балалайка). 17.50 — Основи економічних знань. Журнал «Телекно». 18.20 —

Мультифільм. 18.30 — «Ділові особи». Про вибори директора в таксомоторному парку м. Іванова. Передача 2. 19.15 — Сьогодні у світі. 19.35 — Телефільм «Готвальд». 1 серія. «Генеральний секретар». (1928—1929 рр.). (ЧССР). 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Вітуди Двіревої площі». Передача 1 і 2. У перерві — 22.20 — Сьогодні у світі. 23.00 — «Раймонд Паулс представляє...». Естрадна програма за участю Лайми Вайкуле.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — «Наша дума, наша пісня». Музична програма. 10.35 — «Шкільний екран». 10 кл. Основи інформатики та обчислювальної техніки. 11.05 — Л. Ревуцький, на вірші Т. Шевченка «Кантата «Хустина». 11.25 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — «Срібний дзвіночок». 17.00 — Теплотна в спорудженні Львівського домобудівного комбінату. 17.15 — Фільм-концерт «Веселка». 17.40 — «Земля моя». Доля

Чорноморського берега. 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 18.45 — Телефільм. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — «Художня ванорама». Шевченко-художник. 20.05 — До XIX Всесоюзної партійної конференції КПРС. Звірямо час. В парторганізаціях Вінничини. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Т. Г. Шевченко. «Матиничка». Вистава. 23.30 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Навчальна програма. «А навколо тундра». Док. телефільм. 8.35, 9.35 — Музика. 5 кл. 9.05 — Німецька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учим СПТУ. Астрономія. 10.35 — Науково-популярні фільми. «Художник казкових днів». «Дзеркала Ермітажу». 11.05 — Німецька мова. 2 рік навчання. 11.35 — Міста і народи. Док. фільми. 12.15 — Фільм «Бережіть мужчини!». 13.30 — Концерт. 14.05 — Но-

вини. 14.10 — Телефільм «Овод». 1 серія. «Пам'ять». 18.00 — Новини. 18.15 — Музичний кіоск. 18.45 — Док. телефільм. 19.10 — Виступає фольклорно-етнографічний ансамбль «Телекуча». 19.25 — Для всіх і для кожного. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Реклама. 20.20 — Лауреати Міжнародного конкурсу ім. П. Чайковського. М. Мівані. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Фільм «Бережіть мужчини!». 23.20 — Новини. 23.30 — Ранкова пошта (повтор).

ЧЕТВЕР

10 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Телефільм «Готвальд». 2 серія. «Це наша країна». (1934—1938 рр.). 10.10 — «Ділові особи». Про вибори директора в таксомоторному парку м. Іванова. Передача 2. 10.55 — Новини. 15.30 — Новини. 15.40 — «Музична скарбниця». Концерт з творів М. Глінки, О. Глазунова, П. Чайковського. 16.25

— «Практика» проблеми міркування. Док. телефільм «ВАЗ. Літо-87». 16.55 — Новини. 17.00 — Концерт духової музики. 17.15 — «...До шістнадцяти і старіше». 18.00 — Наш сад. 18.30 — Мультифільми. 19.05 — Сьогодні у світі. 19.25 — Телефільм «Готвальд». 2 серія. «Це наша країна». (1934—1938 рр.). 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Все починається з дитинства». Про творчість письменника С. Михалкова. 22.45

— Сьогодні у світі. 22.55 — А. Петров. Фантастична симфонія «Майстер і Маргарита». ▲ УТ 9.00 — Новини. 9.20 — Доброго вам здоров'я. 9.50 — Село і люди. 10.20 — Худ. фільм «Особиста справа судді Іванової». 11.40 — «Шкільний екран». 8 клас. Українська література. 12.10 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — «Срібний дзвіночок». 17.00

— Республіканська фізико-математична школа. 17.30 — Муз. фільм «Я танцювати хочу». 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.15 — «Наші довідки». (Кіровоград). 18.20 — Тележурнал «Джерела». (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Час рішень, час дій. 20.05 — Чумацький пісень у виконанні народного артиста УРСР М. Огреніча. 20.35 — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 —

Молодіжна студія «Гарт». 23.20 — Новини. 23.40 — Світ поезії. Т. Г. Шевченко.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Навчальна програма. «Свідчить археологія». Науково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — Загальна біологія. 10 кл. 9.05 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учим СПТУ. Історія. 10.35, 11.35 — Біологія. 7 кл. 11.00 — Док. фільм. 11.10 — Іспанська мо-

ва. 2 рік навчання. 12.05 — Фільм «Єдина». 13.35 — «У злагоді з природою». Док. телефільми. 14.00 — Новини. 14.05 — Телефільм «Овод». 2 серія. «Дікмама». 18.00 — Новини. 18.10 — Зустріч з фінськими баяністами. 19.00 — Сільська година. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Ритмічна гімнастика. 20.45 — Народні мелодії. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Телефільм «Середовище життя». 23.05 — Новини.

П'ЯТНИЦЯ

11 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Телефільм «Готвальд». 3 серія. «За свободу». (1942—1945 рр.). 10.30 — Новини. 15.30 — Новини. 15.40 — Програма Мурманської студії телебачення. 16.40 — Грас М. Вайман (скрипка). 17.00 — «Поїзд до Москви». Док. телефільм про переїзд Радянського уряду із Петрограда до Москви в березні 1918 р.

17.15 — Новини. 17.20 — «Чого і чому?». Передача для дітей. 17.50 — Док. телефільм. 18.40 — Сьогодні у світі. 19.00 — Телефільм «Готвальд». 3 серія. «За свободу». (1942—1945 рр.). 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Театр одного актора. Л. Філатов. Сатирична казка «Про Федота — стрільця, видатного молодця». 22.50 — «Інтерсигнал». 23.20 — Сьогодні у світі. 23.30 — Концерт артистів Болгарської естради.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Все про кіно. 10.25 — Ліричні мелодії. 10.35 — «Шкільний екран». 9 клас. Фізика. 11.05 — Естрадні мелодії. 11.40 — «Шкільний екран». 8 клас. Історія. 12.10 — Новини. 12.25 — Молодіжна студія «Гарт». 16.30 — Новини. 16.40 — «Срібний дзвіночок». 17.00 — Економіка плюс наша праця. 17.30 — Концерт дитячої самодіяльності. 18.00 — «День за днем». (Кірово-

град). 18.15 — Телефільм «Дайте приз мому собаці». (Кіровоград). 18.25 — «Наші довідки». (Кіровоград). 18.30 — «Тверезість — норма життя». (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — «Темп». Слідом виступів. 20.05 — Сатиричний об'єкт. 20.25 — «Екран молодих». Зона морального ризику. (Кіровоград). 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Ф. Дегар. «Весела вдова». Виста-

ва. 23.10 — Новини. 23.20 — Вечірній концерт.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Навчальна програма. «В морях твоїх дорога». Науково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — Географія. 8 кл. 9.05 — Англійська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учим СПТУ. Історія. 10.35, 11.35 — Історія. 7 кл. 11.05 — Англійська мова. 2 рік навчання. 12.05 — Телефільм «Середовище життя». 13.15 —

Док. телефільми. 13.44 — Новини. 13.50 — Телефільм «Овод». 3 серія. «Батько і син». 18.00 — Новини. 18.15 — Концерт художніх колективів Московського музичного товариства. 19.00 — У світі тварин. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Док. фільм. 20.30 — Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». «Квартет». (Нігерія). 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Фільм «Спокох на світанку». 23.30 — Новини.

СУБОТА

12 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Док. телефільм. 8.55 — «Чого і чому?». 9.25 — Хороводи «Вітрики». 10.00 — Док. телефільм. 10.30 — Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». Присвячується Анні-Марії Деза (Камерун). 11.00 — Батьківський день — субота. 12.30 — Ф. Шопен. Грас З. Кочин. 12.40 — Док. фільми. 13.30 — У країнах соціалізму. 14.00 — Для всіх і для кожного. 14.30 — Новини. 14.40 —

Всесоюзна читачка конференція. «Роман-газета». 15.50 — У світі тварин. 16.50 — Мультифільм. 16.55 — «На родина дипломатія». Про контакти громадськості СРСР і США. 17.55 — «Чекання». Музична композиція. 18.25 — Новини. 19.30 — Телефільм «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона». «Двадцять століття починається». 1 і 2 серії. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Уперше на екрані ЦТ. Опера Р. Штрауса «Аріадна на Накосі». Вистава Метрополітен-опера. Трансляція з Нью-Йорка.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — На хвилі дружби. 10.30 — Клуб винайдених. 11.00 — «День народження юта Леопольда». Вистава для дітей. 11.55 — На пляжках республіки. Погода. 12.00 — Живе слово. 12.30 — Концерт радянської пісні. 12.50 — Новини. 13.00 — Доброго вам здоров'я. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 13.30 — Худ. фільм із субтитрами. «Ось моє село». 15.00 — Суботні зустрічі. 16.30 — Мультифільм «Киз-

ми-невелички». 16.45 — ВДНГ УРСР в березні. Телеафіша. 16.50 — Грають троїсті музики. 17.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Шахтар» — «Динамо» (Київ). 18.45 — Скарби музеїв України. 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Зірки зарубіжної естради. 20.50 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Худ. фільм «Однокласники». 23.10 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Телеогляд «Перспектива».

9.05 — Телевізійний театральний абонемент. Драматургія Л. Толстого. 10.40 — До 125-річчя В. Вернадського. «Життя велике й прекрасне». 11.05 — Здоров'я. 11.45 — Перебудова і право. 12.05 — Пори року. 13.05 — На зустріч XIX Всесоюзній партійній конференції. Столиця історії. 13.40 — Фільм незвичайної долі. 14.00 — Очевидце — неймовірне. 15.00 — Мультифільм. 15.10 — У гостях у Берліні. Н. Грунер. Концерт для труби і оркестру. 15.30 — «Естафета». Фізкультурно-спортивна програма. 17.00 — Фільм

«Солопий пес». 18.10 — «А. Чехов». Док. фільм. 18.40 — «Музичні будинки». 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «Далекий Схід». Кіножурнал. 20.30 — Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Програма «Думка». «Життя видатних людей». До 125-річчя В. Вернадського. Науково-популярний фільм «Великі імена Росії. З життя В. І. Вернадського». «Слово про вченого». Виступ академіка М. Мойсєєва. 22.50 — Док. телефільм. 23.10 — Новини.

Неділя

13 БЕРЕЗНЯ

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.15 — Ритмічна гімнастика. 9.00 — «І ми перевернемо Родію». Ульєнов. Док. фільм. 9.20 — Тираж «Спортлото». 9.30 — «Будильник». 10.00 — Сказку Радянському Союзу! 11.00 — Ранкова пошта. 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — Музичний кіоск. 13.00 — Сільська година. 14.00 — Здоров'я. 14.40 — Телефільм «Ветеринарна душа». 1 і 2 серії. 17.05 — «Життя на Землі». Багатосерійний науково-популярний телефільм. (Англія). 2 серія.

«Створення тіла». 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Зустріч з письменником С. Михалковим у Концертній студії Останіно. 19.45 — Виступає народний козацький хор козлогоспу ім. М. Калініна на Каньківському районі Краснодарського краю. 20.00 — «Зустріч з Британією». Телеміст Москва — Лондон. 21.00 — «Час». 21.40 — Футбольний огляд. 22.10 — «Портрет». Композитор Р. Алімханян. 23.25 — Новини.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.10 — Ритмічна гімнастика. 9.40 —

«Народні таланти». 10.25 — Худ. телефільм «Крах інженера Гаріна». 2 серія. 11.30 — Кіноекран ДАІ. Погода. 11.35 — П. Чайковський. «Голанта». Опера вистава. В перерві — Новини. 13.25 — Урок без дзвіника. 14.55 — Спортивна орбіта. Телеафіша. 15.00 — Село і люди. 15.30 — «Ви нам писали». 16.00 — «Слава солдату». 17.00 — Концерт. 18.00 — Мультифільм на замовлення. 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Худ. телефільм «Дім, що побудував Сіф». 1 серія. 20.50 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 —

Худ. телефільм «Дім, що побудував Сіф». 2 серія. 22.40 — Вечірній вісник. 23.20 — Музичний монітор.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — На зарядку ставай! 8.15 — 13.30 — Програма «Думка». 8.15 — Радянська поезія. Д. Кукулінов. 8.50 — До 100-річчя з дня народження А. Макаренка. Док. фільм «Разом з Макаренком». 9.45 — «Обираючи професію». Про СПТУ м. Нерюнгри. 10.15 — «Невідоме про відоме». Науково-популярний фільм. 10.35 — «Портрет». «Мій любий Са-

ша...». Присвячується О. Олександрову. 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — Наука: теорія, експеримент, практика. 13.00 — Домашня академія. 13.30 — «Морський інженер Борис Матинін». Науково-популярний фільм. 13.50 — Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». Присвячується Анні-Марії Деза. (Камерун). 14.20 — «Пройшов рік... Сім'я Лопіних говорить з Америкою» (повтор від 5 грудня 1987 р.) 15.20 — Показують театри країни. Прем'єра

ного театру Латвійської РСР ім. А. Упіта «Дні країв у Силмаха». Автор Р. Блауманіс. 17.00 — Телевізійний музичний абонемент. Російський романс. Твори О. Даргомижського і М. Мусоргського. 18.00 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Спартак» — «Торпедо». 19.45 — Співвей. Чемпіонат світу. Фінал. У перерві — 20.00 — Вечірня казка. 21.00 — «Час». 21.40 — Фільм «Із заглиблених світів сонця». Із циклу «Телефон поліції 110». (НДР). 22.55 — Новини. 23.20 —

НЕ ЗНАЮ, як би відреагувала продавця відділу «Парфюмерія» магазину «Оксана», на таке ось запитання: «Мою дружину звати Марія. Які парфуми ви порадите подарувати їй на 8 березня?». Іронічно настроєний читач посміхнеться: до чого тут, мовляв, Марія. А якщо мені треба парфуми для Антуанетти?

Подарунок не від Діора, або МАЛЕНЬКІ ЖІНОЧІ ТАЄМНИЦІ

Не поспішайте, дорогі чоловіки. Хоч ми й не на берегах Сени, але з парфумами треба бути обережнішими! Звичайно, ми не звикли підбирати парфуми відповідно до імен, але хіба не зрозуміло, що різний, сильний аромат парфумів не співвідноситься зі спокійним лагідним ім'ям спов'язки. Він типовіший для Сходу. Нашим співвітчизницям більше до вподоби солодкі аромати. Тож, чоловіки, сміливіше купуйте березневі подарунки своїм дружинам, донькам, подругам, бо для

жінки це справді найбажаніший подарунок — парфуми... навіть якщо вони не від Крістіана Діора.

Чаруючий, таємничий аромат вишуканих квітів характерний для ризьких парфумів «Містика», які, можливо, лише трохи поступаються французькій «Чорній магії». Якщо ви подаруєте дружині «Місти-

ку», ви їй зробите чудовий комплімент. Втім, не гірший подарунок і «Комплімент», як назвали ризькі парфюмери фантазійні з нотами конвалії парфуми.

Але, можливо, ваша знайома прекрасна стать більше захоплюється зовсім не пахощами конвалії, а, скажімо, трояндою, тоді подаруйте їй елегантні, з відтінком троянди і жасмину парфуми «Агат».

Названі парфуми ви можете придбати у наших магазинах, зокрема, у магазині

ЖІНОЧИЙ САЛОН «МОДНИЦІ З ПЕРЕДМІСТЯ»

«Оксана» обласного центру, де представлено широкий вибір для березневого свята.

Крім названих можу ще додати кілька новинок. Парфуми «Канон» відзначаються вишуканим ароматом фіалки, жасмину і конвалії. Сухувате слово «канон» ризькі парфюмери наповнили зовсім іншим, приємним для жінки змістом.

Ще одна новинка: парфуми «Дзінтарс 21», яким властивий приємний, солодкуватий і трохи містичний аромат.

Як ви помітили, всі згадані парфуми належать латвійським парфюмерам. Справа не в тому, що це єдина фабрика, яка може позмагатися з Діором. Але вибір загадкових, чарівних ароматів, хвилюючих, зі східними мотивами тут поки що найбільший. І тому кировоградські магазини із задоволенням пропонують чоловікам розгадати маленькі жіночі хитрощі за допомогою ризьких парфюмерів. Якщо ви хочете зробити приємне жінці, даруйте їй парфуми.

Л. КАРИМОВА.

Видно цікаво всерйоз

Королева

краси

У кінці минулого року в Лондоні відбувся 37-й за рахунком конкурс краси, в якому взяли участь 78 учасниць із багатьох країн. Переможницею і відповідно — «Міс планети-87» стала 20-річна Ула Вайгерсторфер із Австрії. Вона — худорлява блондинка із довгим волоссям і зеленими очима, за фахом ветеринар.

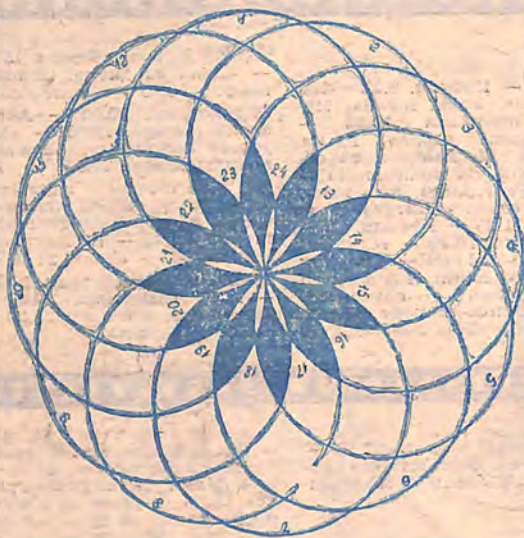
«Не дихнеш — не поїдеш!»

У восьми штатах США проводиться експеримент для водіїв. У машині поруч радіоприймача встановлений мікропроцесор із трубкою. Лише дихнувши в неї, водій може повернути ключ. Відповідно: досить мінімального запаху емоцій, і машина не зрушить з місця — комп'ютер заблокує.

Ще одна вежа Парижа

Біля нового входу до Лувру в столиці Франції встановлюється унікальна піраміда висотою 22 метри і шириною гра-ней 35 метрів. Вона складатиметься із 666 скелець різної форми, які пропускати будуть денне світло. Залежно від положення сонця піраміда буде оранжевою, прозорою чи осяйною, мов діамант. Невідомо тільки, як чистиметься скло — може, навіть і вручну, бо існуючі механізми неефективні.

Кросворд «Ромашка»

ного ансамблю, де починала свій творчий шлях Софія Ротару. 11—20. Грошова одиниця На-мібії. 12—14. Вітрильне судно з кількома щоглами. 12—21. Жіноча при-раса.

Сила А. ГРИГОР'ЄВ.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД, «ОКСАНА»,

ВМІЩЕНИЙ В «МК» ЗА 30 СІЧНЯ Ц. Р.

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Бу-ряк. 8. Уклон. 9. Солідол. 10. Антоніон. 11. «Лаван-да». 13. Аліна. 16. Ра-фаель. 17. Ярмарок. 18. Транзит. 21. Гендель. 23. Нулін. 26. Гринвіч. 27. Реантор. 28. Центнер. 29. Неглі. 30. Анонс.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Ху-дянова. 2. Оксана. 3. Бу-лава. 6. Фланель. 7. Ідаль-ня. 12. Сарна. 13. Алтин. 14. Арсен. 15. Байда. 19. Родрігес. 20. Турчина. 21. Пірант. 22. Лаборант. 24. Овація. 25. «Кайрат».

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД «ЧЕРВОНА ЗІРКА»,

ВМІЩЕНИЙ В «МК» ЗА 20 ЛЮТОГО Ц. Р.

1. Блюхер. 2. Радар. 3. Ракета. 4. Авіація. 5. Якір. 6. Ранг. 7. Гарма-та. 8. Автомат. 9. Танки-на. 10. Аеростат. 11. Ту-ла. 12. Академія. 13. Яд-ро. 14. Оператор. 15. Рот-містров. 16. Ветеран. 17. Наліт. 18. Танк. 19. «Ка-тюша». 20. Алюр. 21. Ромб.

ВИ ЗАМОВЛЯЛИ ПІСНЮ

Листя пестливо тремтить.
Небо глибоке, засіяне зорями, —
Що то за божя краса! 2 рази
Перлами ясними попід тополями
Грає краплиста роса.
Ти не лякайся, що ніженьки білі
Вмочили в холодну росу: 2 рази
Я тебе віряя, аж до хатини
Сам на руках однесу.
Ти не лякайся, що змерзнеш, лебедонько,
Тепло — ні вітру, ні хмар... 2 рази
Я пригорну тебе до свого серденька,
А воно палке, як жар.

Ніч яка місячна

Українська народна пісня
Ніч яка, господи, місячна, зоряна,
Видно, хоч голки збирай! 2 рази
Вийди кохана, правце зморена,
Хоч на хвилиночку в гай.
Сядем у купочі тут під калиною
І над панями я пан! 2 рази
Глянь, моя рибонько, срібною хвилею
Стелється в полі туман.
Гай чарівний ніби променем всіяний.
Чи загадався, чи спить? 2 рази
Ген на стрункій та високій осичці

ФЕМІНІЗМИ

До одруження підметки рвав, а після потрапив дружині під каблук.
Першу скрипку в сімейному ансамблі грав чоловік, дружина була... диригентом.
Резонне запитання: як удається нареченню з ангельською душею після весілля утворити сімейне пекло?..
Сучасна народна прикмета: якщо в дружині золоті руки, те

означає — її чоловік на руку нечистий.

З оголошення: «Мі-няю дівоче прізвисько на «Жигулі» й трикімнат-ну квартиру».

Не зрозуміло, чому кохання називають слі-пим, адже воно має аж четверо очей?!

Подружжя переби-ло майже весь посуд, але щастя так і не зазнало.

Б. ІВАНІВ.

м. Світловодськ.

Мужчина в домі

Щоб виконати вдома дрібні ремонтні роботи, немає потреби шоразу звертатися до служби по-буту. Наші рекомендації допоможуть зробити це кожному чоловікові.

Невелике заїдання дверей в одвірку можна усу-нути покриттям поверхонь, що труться, господар-ським милом. Якщо цього буде недостатньо, то ребро дверей вирізняйте рубанком.

Вноді петлі в дверях опускаються. Підкрутіть

Мал. С. НЕЧАЄВА.

СЛОВНИЧОК-ЖАРТІВНИЧОК

БАЙНА — жінка бая.
ВЕЧІРНА — студентка вечірнього відділення.
ФІФА — дівчина фут-боліст.
ПІЛОТНА — льотчиця.
ЛАВА (англ.) — нокана.
АНТИЛОПА — та, що сидить на дітві.
АВАНПОСТ — місце бі-ля прохідної, де жінка стереже чоловіка з аван-сом.
ГУЛЯШ — невірний чо-ловік.
КРАШАНКА — жінка, яка зловживає космети-кою.
КОМПРОМІС (англ.) — снопрометована дівчина.
БОРИС РЕВЧУН.

МОЛОДИЙ КОМУНАР

ЧИТАЧУ! Ти вже

маєш певну думку

щодо виходу «МК»

тижневиком? Є проб-

леми з купівлею в кі-

осках? Ці та інші

труднощі зникнуть,

якщо до 25 березня

передплатиш «Моло-

дий комунар» на рещ-

ту 9 місяців цього ро-

ку за 1 крб. 80 коп. й

одразу на весь наступ-

ний, 1989-й рік (пе-

редплатна ціна — 2

крб. 40 коп.).

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой комунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

НАША АДРЕСА:
316050. МПС,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26;
заступника редактора — 2-29-92;
відповідального секретаря —
2-27-65; відділів: комуністично-
го виховання — 4-66-79, 4-64-21;
комсомольського життя та еко-
номіки — 2-04-84; учнівської
молоді і соціальних проблем —
2-59-82; фотолaboratorії —
4-94-94; оголошень — 4-28-96;
коректорської — 3-61-83.
Газета виходить щосуботи.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кировоградська правда»
Кировоградського обкому
Компартії України.
м. Кировоград, вул. Глінки, 2.

БК 07137. Индекс 61103.

Зам. № 100. Тираж 56 450.

Над номером працювали:
художник — О. Босий,
складач машинного лабо-
ру — М. Муниковський,
складачі вручну — Л. Ур-
саленко, Н. Старостенко,
коректори — Л. Кова-
ленко, Л. Сердюченко,
цифровик — О. Щербі-
на, друкарі — В. Вино-
градов, В. Конев, В. Дов-
гий, відповідальний чер-
говий — Ю. Яровий.